

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ὈΜΟΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΓ΄
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018
Αρ. Φύλ. 874

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Ὅργανο
Ὁμωνύμου Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 874, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

Ἰδιοκτησία - Ἔκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/τῆς Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναῖος
Ἀλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:
«Χριστιανική Ἐλπίς»
Ὁρθόδοξη Ἀδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ἀσπροβάλα
Τηλ.: 23970 23313

Ἐτήσια συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ: 10€ Ἑξωτερικοῦ: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αὐστραλίας: 55\$

Ἀρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο. Χ. Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τοὺς συνδρομητές
τοῦ ἑξωτερικοῦ
IBAN: GR 94 0171 0740 0060 7401
0115 324

Περιεχόμενα

Δέν ἔχουμε ἄλλο χρόνο.....	235
Ἡ εὐθύνη τῶν χριστιανῶν	236
Ὡσότου (ποίημα)	238
Τοῦ σπορέως.....	239
Τό ἰουδαϊκό «σέμα».....	240
Μακάριοι οἱ ἄμωμοι... ..	242
Λόγια σοφά.....	243
«Τό αἷμα του σταυρός».....	244
Ὁ Ἀρχιστράτηγος τῆς ἐποποιΐας 1940-1941	246
Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή.....	248
Γέφυρα ἀπελευθέρωσης	250
Ἡ χρυσή μου δασκάλα	252
Τοῦ Ὀκτώβρη θαλπωρή (διήγημα)	254
Καί οἱ συμφωνίες ἀκυρώνονται.....	256
Βουβό ἐγκώμιο πολυτεκνίας.....	258
Ἐκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος	260
Συζητώντας τά γεγονότα.....	262

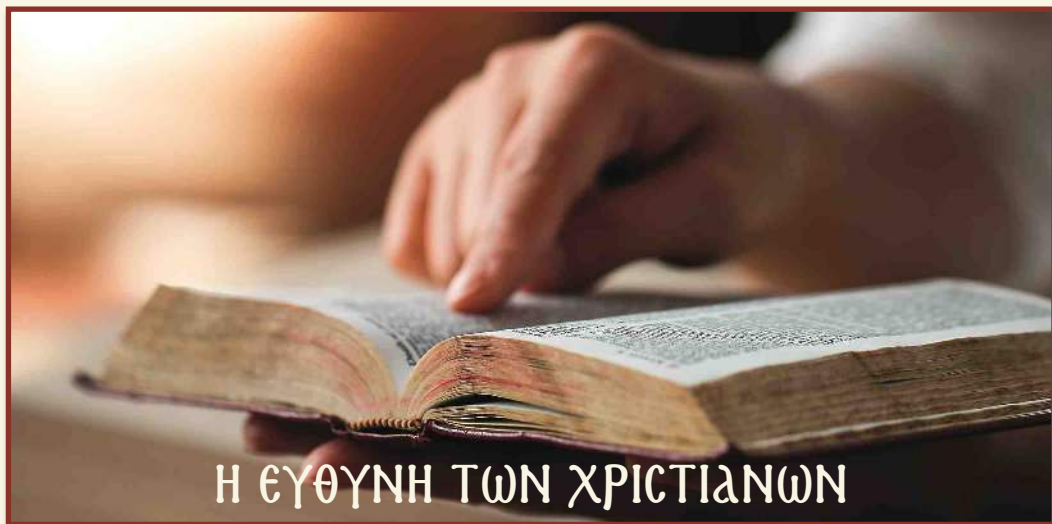
Δέν ἔχουμε ἄλλο χρόνο

Τό ἔπος τοῦ 1940 ἀνακεφαλαίωσε ὅλους τοὺς θριάμβους τοῦ ἔθνους μας. Πάνω στά βορειοηπειρωτικά βουνά συμπολέμισαν μυστικά μέ τόν ἀδάμαστο τσολιά οἱ Μαραθωνομάχοι, οἱ Σαλαμινομάχοι, οἱ Μακεδόνες τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, οἱ ἀκρίτες τοῦ Βυζαντίου καί οἱ κλέφτες τοῦ '21. Δέν πρόκειται γιά σχῆμα λόγου. Στή συνείδηση τοῦ ἑλληνα φαντάρου, πού διαμορφώθηκε μέ πλάστη τήν ἑλληνορθόδοξη παράδοση καί παιδεία, ὅλοι αὐτοί ἦταν ζωντανοί καί τόν ἐνέπνεαν.

Τί τοὺς ἔνωνε; Ἡ φιλοπατρία. Ἡ ἀγάπη γιά τό χῶμα πού σκέπαζε τά κόκαλα τῶν πατέρων τους, πού στήριζε τίς ἐστίες τους, πού ἔδινε σχῆμα καί μορφή στά ἰδανικά τους. Διότι ὁ ἑλληνας φαντάρος τοῦ 1940 εἶχε ἰδανικά. Σήμερα ἡ λέξη αὐτή σοκάρει τοὺς «προοδευτικούς» τοῦ τόπου μας -πού διδάσκουν τόν διεθνισμό καί ὅλους τοὺς χρεωκοπημένους -ισμούς ἐλεύθερα, χάρη στή θυσία τῶν «κοροίδων»-, ὅμως τότε δήλωνε ὅ,τι πιό πολῦτιμο ἔκρυβε ὁ Ἕλληνας στό στήθος του: τήν πίστη του στόν Θεό, τή συνείδηση τοῦ χρέους ἀπέναντι στήν προγονική κληρονομιά καί τήν ἀγάπη του γιά τήν οἰκογένειά του. Γι' αὐτά πολέμησε, γι' αὐτά ἔχυσε τό αἷμα του καί γι' αὐτά πέθανε ἥρωικά.

Τό ἔπος τοῦ 1940 δυστυχῶς κατέληξε ἓνα ὀρόσημο, πέρα ἀπό τό ὁποῖο ἀπλώνεται καταχνιά. Ἐξαιτίας τῆς ἀπρονοησίας, τῆς ἐπιπολαιότητας καί τῆς ραθυμίας τῶν ταγῶν τοῦ τόπου μας, πολιτικῶν καί πνευματικῶν, ἐνέσκηψε στήν πατρίδα μας ἡ λαίλαπα τῆς παγκοσμιοποίησης καί τοῦ «ξηλώματος» τῶν πάντων. Ἀνέτρεψε τόν ἱερό θεσμό τῆς οἰκογένειας, νομιμοποίησε τόν σοδομιτισμό, πρόδωσε τίς ἐθνικές παρακαταθῆκες καί θέλησε νά ἀγγίξει ἀκόμη καί τόν ἅγιο χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Βρῆκε ὁ ἐχθρός τήν πόλη ἀφύλακτη καί ὀρμησε, αὐτή τή φορά ὄχι ἀπό τά τείχη ἀλλά ἀπό τά ἔδρανα τῆς διανόησης, τά σχολικά βιβλία καί τήν τηλεόραση.

Δέν ἔχουμε ἄλλο χρόνο. Ὅσοι πιστεύουμε ἀκόμη στά ἰδανικά τοῦ ἔθνους μας -καί εἴμαστε εὐτυχῶς πολλοί- πρέπει νά ἀντιδράσουμε μέ ὅποιο τρόπο μπορεῖ ὁ καθένας μας. Μέ σύνεση, ἀλλά καί μέ παρρησία καί γενναιότητα. Ἡ γάγγραινα ἀπειλεῖ τό σῶμα μέ θάνατο. Ὡστόσο, θάρρος! Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ θά νικήσει ἡ ἐλπίδα. Ἀρκεῖ ἐμεῖς νά μὴ συμβιβασθοῦμε καί νά μὴν ὑποκύψουμε. Στό χέρι μας εἶναι νά ἔρθουν καί πάλι καιροὶ ἀναψυχῆς. Οἱ ἥρωες τοῦ 1940 μᾶς δείχνουν τόν δρόμο.

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ νὰ εἶναι ὁ ἱερέας ὅλης τῆς κτίσης. Ἱερέας θὰ πεῖ μεσίτης. Εἶναι αὐτός πού μεσιτεύει στὸν Κύριο γιὰ τὴν ζωὴ τοῦ κόσμου. Αὐτός πού συνδέει τὸ κτιστό μὲ τὸ ἄκτιστο καὶ τὸ ἀπελευθερώνει ἀπὸ τὸν θάνατο. Αὕτὴ ἦταν ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό ὁ Θεὸς τὸν ἔπλασε «κατ' εἰκόνα» του. Ἄν ὁ Ἀδάμ παρέμενε πιστὸς στὴν σχέση του μὲ τὸν δημιουργό του, θὰ νικοῦσε τὴν φθορά καὶ θὰ ὡδηγοῦσε τὴν γενιά του καὶ ὅλη τὴν κτίση «στὴν ἐλευθερία τῆς δόξας τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρω 8,21).

Ὅμως ὁ Ἀδάμ δὲν θέλησε νὰ ἀνταποκριθεῖ σ' αὐτὸν τὸν κρίσιμο ρόλο. Δέσμιος τῆς ἐπιθυμίας του γιὰ αὐτοθέωση ἐπέλεξε νὰ ἀποσυνδεθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ νὰ ὑπακούσει στὸ κέλευσμα τοῦ Σατανᾶ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι γνωστό. Ἡ ἀνθρωπότητα καὶ ὅλη ἡ δημιουργία ἀνίκανες πλέον νὰ ὑπερβοῦν τὸν θάνατο παραδόθηκαν στὴν ἐξουσία του. Καὶ ὁ Ἀδάμ ἀπὸ ἱερουργὸς τῆς ζωῆς ἔγινε ὁ νεκροθάφτης τῆς ἴδιας του τῆς ὑπαρξης.

Ἡ τραγικὴ αὕτὴ κατάσταση δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀνατραπεῖ ποτέ καὶ ὁλόκληρος ὁ κόσμος θὰ ἐπέστρεφε στὸ μηδέν, ἂν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δὲν ἐξασφάλιζε στὸν ἄνθρωπο τὴν λύτρωση ἀπ' αὕτὴ τὴν κατὰρα μέσῳ τοῦ Χριστοῦ. Τί εἶναι ὁ Χριστός; Εἶναι ὁ Θεὸς πού ἔγινε ἄνθρωπος. Εἶναι αὐτός πού πέτυχε ἐκεῖ πού ἀπέτυχε ὁ Ἀδάμ. Ὁ Ἀδάμ καταπάτησε τὴν ἱερωσύνη του. Ἀντίθετα ὁ Χριστὸς ἀναδείχθηκε τέλειος ἱερέας συνδέοντας τὸν Θεὸ μὲ τὸν ἄνθρωπο μὲ τρόπο μοναδικό, οὐσιώδη, ἄτρεπτο, μὲ τὴν σάρκωσή του.

Τὸ γεγονός αὐτό, τὸ μέγα μυστήριο τῆς εὐσέβειας (βλ. Α' Τι 3,16), προσφέρει στὸν κόσμο τὴν δυνατότητα νὰ ζήσει. Νὰ ζήσει γιὰ πάντα. Οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος προσέφεραν καθημερινὰ θυσίες στὸν Θεὸ ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα· οἱ ἁμαρτίες τῶν πιστῶν παρέμεναν ἀκέραιες καὶ φυσικά καὶ ἡ συνέπειά τους, ὁ θάνατος. Ὁ ἱερέας Χριστὸς προσέφερε μία θυσία, τὸ σῶμα του, καὶ μ' αὐτὴν ἐξιλέωσε στὸ διηνεκές καὶ ἀνέστησε ἀπὸ

τήν φθορά ὅσους μετέχουν στήν εὐλογία της (βλ. Έβ 10,10-14).

Πῶς ὅμως θά καρπωθεῖ ὁ κόσμος αὐτό τό θεῖο εὐεργέτημα; Πῶς θά ἀπολαύσει τήν αἰώνια καί ἀτελεύτητη ζωή πού χαρίζει; Κάποιος πρέπει νά τόν προσκαλέσει σ' αὐτό τό πανηγύρι τῆς χαρᾶς. Νά τοῦ δείξει τόν δρόμο. Κι αὐτό διότι περίσσεψαν οἱ ἀπατεῶνες καί οἱ ψευτομεσσίες καί ἡ ἀνθρωπότητα παραπαίει μέσα στό σκοτάδι της. Κάποιος πρέπει ν' ἀνάψει τό φῶς, νά δοῦμε καθαρά τόν Κύριο πού μᾶς καλεῖ στήν δόξα του.

Ἡ τεράστια αὐτή εὐθύνη, ἡ ὁποία δέν ἔχει ὁμοιά της καί ἡ ἀνάληψή της δέν σηκώνει τήν παραμικρή ἀναβολή, θαραίνει ἀποκλειστικά τούς ὤμους τῶν Χριστιανῶν. Ὁ Χριστιανός εἶναι, ὀφείλει νά εἶναι, ἡ ζωντανή εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Μέ τό βάπτισμά του καί τήν ἔνταξή του στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία, γίνεται συμμέτοχος στό ἔργο Ἐκείνου γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου. Δανερίζει στόν ἀόρατο Κύριο τόν ἑαυτό του γιά νά ἐνεργεῖ μέσα ἀπ' αὐτόν. Οἰκειώνεται τήν ἱερωσύνη Του καί συνδέει ἐν Χριστῷ τόν κόσμο μέ τόν Θεό. Οἱ Χριστιανοί εἶναι τό «βασιλεῖον ἱεράτευμα» (Α΄ Πέ 2,9), αὐτοί πού στό ὄνομα καί μέ τήν δύναμη τοῦ Χριστοῦ ἱεουργοῦν τό θαῦμα τῆς ἀφθαρτοποίησης τῶν κτιστῶν.

Αὐτοί λοιπόν ὀφείλουν ὡς ἐλεημένοι ἀπό τόν Θεό νά προσκαλέσουν σ' αὐτή τήν μέγιστη χάρη καί τούς ἀδελφούς πού τήν ἀγνοοῦν καί ζοῦν στήν σκιά τοῦ θανάτου. Πῶς γίνεται αὐτό; Κατ' ἀρχήν μέ τήν συνεπῆ χριστιανική ζωή μας. Οἱ ἄνθρωποι διψοῦν γιά παράδειγμα. Θέλουν νά δοῦν τό Εὐαγγέλιο σαρκωμένο στήν ζωή τῶν Χριστιανῶν γιά νά πιστέψουν. Τούς ἐλκύει ἡ ἔμπρακτη ἀγάπη, ἡ εἰλικρίνεια, τό ταπεινό φρόνημα, ἡ ἀγνότητα, ἡ καθαρότητα, ἡ ἀνιδιοτέλεια, ἡ κακοπάθεια γιά τό ἔργο τοῦ Κυρίου καί γενικά οἱ ἀρετές πού ἔχουν ἀντίκρισμα. Ὁ Χριστός τόνισε ὅτι οἱ μαθητές του πρέπει νά διακρίνονται γιά τά καλά τους ἔργα, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νά τά βλέπουν καί νά δοξάζουν τόν οὐράνιο Πατέρα πού τά ἐνέπνευσε (βλ. Μθ 5,16). Ἡ ἀσυνεπής ζωή, πού εἶναι χριστιανική μόνο στό ὄνομα, ὄχι μόνο δέν οἰκοδομεῖ ἀλλά σκανδαλίζει, καταστρέφει καί ξεθεμελιώνει.

Ὁ ἄλλος τρόπος ἱεραποστολῆς εἶναι ὁ λόγος, τό κήρυγμα. Πῶς, λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, θά πλησιάσουν οἱ ἄνθρωποι τόν Θεό, ἂν δέν τόν πιστέψουν; Καί πῶς θά τόν πιστέψουν χωρίς νά ἀκούσουν γι' αὐτόν; Καί πῶς πάλι θ' ἀκούσουν γι' αὐτόν χωρίς κάποιος νά τοῦς Τόν κηρύξει; (βλ. Ρω 10,14). Τό κήρυγμα εἶναι τό πρῶτιστο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Δέν εἶναι προτεσταντική ἰδιοτροπία, ὅπως λένε μερικοί ἀπερίσκεπτα. Εἶναι ἀνάγκη ζωτικῆς σημασίας (Α΄ Κο 9,16). Τό κήρυγμα ξεχερσώνει τίς ψυχές, σπάει τίς πέτρες, φυτεύει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, καλλιεργεῖ, ποτίζει, κι ὅλα αὐτά τά κάνει χωρίς νά θίξει τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀρκεῖ θέβαια νά εἶναι χριστοκεντρικό καί νά ἀποτελεῖ ἐκφραση ἐμπειρίας. Κήρυγμα πού ἐξαντλεῖται σέ ἠθικο-λογίες καί δέν πηγάζει ἀπό καρδιά πού συγκλονίζεται ἀπό ἀγάπη γιά τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο δέν ἔχει ἀποτέλεσμα.

Ὁ κόσμος δέν ἔχει ἄλλη ἐλπίδα ἐκτός ἀπό τόν Χριστό. Πρέπει νά τό

καταλάβει αυτό. Πα-
λεύει νά γλυτώσει
από τήν φθορά αλλά
ή πάλη του εἶναι ὑ-
πονομευμένη. Δέν
ἔχει προοπτικές. Ἐ-
πιστρατεύει τόν νοῦ
του καί τήν σοφία
του, αλλά ὅ,τι κι ἂν
κάνει εἶναι καταδι-
κασμένος νά πεθά-
νει. Μόνον ὁ Χρι-
στός μπορεί νά τόν
ἀναστήσει καί νά
τόν ἀνακαινίσει, καί
μόνον αὐτός μπορεί
να πληρώσει τό ἄ-
δυσώπητο κενό τῶν
ψυχῶν.

Νά λοιπόν ποιό
εἶναι τό χρέος τῶν
Χριστιανῶν. Νά κη-
ρύττουμε στό ὄνο-
μα τοῦ Χριστοῦ «με-
τάνοια καί ἄφεση ἁ-
μαρτιῶν σέ ὅλα τά
ἔθνη» (Λκ 24,47) μέ
ἀπόλυτη συνείδηση
τῆς εὐθύνης μας.
Καί νά τό ξέρουμε:
ἐμεῖς οἱ τόσο εὐεργ-
ετημένοι θά δώσου-
με λόγο στόν Θεό
γιά τήν τυχόν ὀλι-
γωρία μας πάνω στό
θέμα αὐτό.

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Ὡσότου

Στόν πολυαγαπητό συνάδελφο Βασ. Ψευτογκά

Τό γυνί πού ὁ μέγας Γεωργός κρατάει
στά χέρια Του, χάραξε μέσα μου αὐλακιές ἀόρατες
κι ἔσπειρε, μέ πολλή ἀγάπη δάκρυα καί πόνους
τούς σπόρους τοῦ καλοῦ.

Μά τῶν καιρῶν τά μαυροπούλια
ἀχόρταγα καί ἀδηφάγα εἰσορμοῦν κι ἀρπάζουν
τά πλούτη μου, πρίν ἀπό τοῦ θερισμοῦ τήν ὥρα.

Πλησιάζω τόν μέγαλο Ψαλμωδό, ρωτώντας τον:
Γιατί τά τόσα δάκρυα, οἱ πόνοι καί οἱ θλίψεις,
ἀφοῦ ἀπ' τά φθαρμένα μάτια οἱ θανάσιμες
μονάχα καί κομματιασμένες ἐρωτήσεις
βγαίνουν καί μένουν ἀναπάντητες;

Κι ἐκεῖνος, ψιθυρίζοντάς μου τόν Πεντηκοστό του,
μοῦ ἐμπιστεύεται: προχώρα κι ἔλπιζε, ὥσότου
νά φτάσεις, ἔστω καί μέ ματωμένα γόνατα,
στό στίχο ἐκεῖνο: «ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με...».

Π. Β. Πάσχος

Τοῦ σπορέως

Ἡ πλαγιά ἀντηχοῦσε ἀπό χαρά, προσευχές καί τραγούδια. Πόσα ἦταν; Τριάντα ὅκτ'ω παιδιά, ἀγόρια Λυκείου, καλοκαίρι σέ μιά ἐπαρχιακή χριστιανική κατασκήνωση. Τά κοιτοῦσα καί καμάρωνα, κυρίως ὅμως ἀποροῦσα.

Φτάνοντας στήν πόλη ἓνα ἄλλο τοπίο. Κόσμος πολὺς, ἀδιαχώρητο, ὅλοι ἔξω στοὺς δρόμους, καρέκλες στά μαγαζιά μέχρι τὰ πεζοδρόμια, φωνές, κραυγές, μουσικές, βοή, εἰδήσεις ζοφερές, ἀλλοφροσύνη. Ποῦ θά πᾶν τὰ παιδιά μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀντάρα;

Ὅκτώβρης. Μπῆκε γιὰ τὰ καλὰ τὸ φθινόπωρο. Ἐρημα τὰ δέντρα στήν πλαγιά. Σκόρπισαν τὰ 38 παιδιά στά σχολειά καί στά σπίτια τους. Ὅμως, ἀρχηγέ, ἐσύ ἀκόμα κλαῖς;

Ξέρω, βλέπεις τοὺς ἀριθμούς: 38 παιδιά σέ μιά πόλη μέ 60.000, σ' ἓναν νομό μέ 170.000 ἀνθρώπους. Κι ὅμως. Θ' ἀντέξουν τὰ παιδιά καί θά γίνουν σιγά-σιγά «ἡ μικρά ζύμη» μέσα στοῦ πληθους. Τά κατευόδωσες ἄοπλα ἀλλὰ πάνοπλα. Ἀνίσχυρα κι ὅμως ἀνίκητα. Καταφρονεμένα ἀλλὰ ὅμως ὀλοκληρωμένα μέσ' στά κατάβαθα τῆς ψυχῆς τους, ἐκεῖ ποῦ ἔσπειρες ὅ,τι πιό δυνατό, τόν σπόρο τοῦ Λόγου.

Γιὰ μέτρα χρόνια... Πενήντα χρόνια αὐτὴ ἡ πλαγιά ἀκούει τραγούδια! Ἄρα

τὰ παιδιά ὅχι μόνο δέν χάνονται ἀλλὰ καί παραδίδουν κάθε χρόνο σκυτάλη, ὅσα κι ἂν μένουν στό τέλος.

Ἐσύ ἔσπειρες. Ἄρα τώρα νά ξεκουραστεῖς. Ἡ γῆ θά θλαστήσει μόνη της μέ τίς πρῶτες βροχές τοῦ φθινοπώρου, «αὐτομάτη» (Μρ 4,28).

Κοίτα αὐτά τὰ πανύψηλα δέντρα στήν πλαγιά! Ἦσαν ἐκεῖ ὅταν φύτρωναν τὰ πρῶτα σποράκια; Ἦσαν ἐκεῖ ὅταν λύγιζαν στό πρῶτο ἀπαλό φύσημα; Εἶσαι ἐκεῖ ὅταν τὰ χτυποῦν τὸν χειμῶνα ἀλύπητα οἱ βοριάδες κι ὅμως αὐτά πάλι στέκουν περήφανα;

Τὰ δέντρα καί τὰ παιδιά, ὁ Πλάστης καί ὁ Πατέρας. Κάθε φυτεία δική Του δέν μπορεῖ νά τὴν ξεριζώσει κανεὶς. Θά ξανάρθουν τὰ παιδιά, θά ῥθουν κι ἄλλα μαζί τους. Καί θά τραγουδοῦν στήν πλαγιά μαζί μέ τὰ δέντρα, τίς φυλλωσιές, τὰ θροῖσματα ἓνα τραγούδι· τίποτε πιό δυνατό ἀπ' τόν σπόρο τοῦ Λόγου. Πού αἰῶνες τώρα γκρεμίζει στρατούς, αὐτοκρατορίες, συστήματα, ἀλαζονικές ζωές.

Ὅ,τι κι ἂν εἶπα, ὅμως, δέν ἔπαψε ν' ἀκούγεται στὴ σιγαλιά τῆς πλαγιάς τὸ κλάμα τοῦ ἀρχηγοῦ. Γιατί αὐτός ἤξερε καλά πῶς γίνεται ἡ σπορά τοῦ Λόγου.

Ζ.Γ.

Προσεγγίσεις στην Παλαιά Διαθήκη

Τό ιουδαϊκό «σέμα»

Τό τελευταίο βιβλίο της Πεντατεύχου, τό Δευτερονόμιο, τό συνέγραψε ὁ Μωυσῆς ὅταν πιά οἱ Ἰσραηλίτες βρίσκονταν ἀπέναντι ἀπό τήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας, λίγο πρὶν ἀπό τόν θάνατό του. Δέν περιέχει καινούργιες διατάξεις, ἀλλά ἐπανάληψη, δευτέρωση τοῦ Νόμου. Γι' αὐτό καί λέγεται Δευτερονόμιο. Ἀπευθύνεται στά παιδιά τῶν Ἰουδαίων πού πρὶν ἀπό σαράντα χρόνια εἶχαν λάβει τόν Νόμο στό Σινά. Μέ ἀγωνία καί θερμές προτροπές ὁ γέροντας πιά Μωυσῆς τοὺς παραδίδει τό «σύνταγμα» μέ τό ὅποιο θά μπορέσουν νά κυβερνήσουν σωστά τό κράτος τους καί νά εὐτυχίσουν. Ἐμπιστεύεται μάλιστα τό βιβλίο τοῦ Δευτερονομίου στά χέρια τῶν λευϊτῶν, πού μετέφεραν τήν Κιβωτό τῆς Διαθήκης, μέ τήν ἐντολή μόλις περάσουν τόν Ἰορδάνη νά κάνουν ἓνα γιγαντιαῖο μνημεῖο καί πάνω του νά γράψουν «πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου» (Δε 27,2-8). Τοὺς ἄφησε, ἐπίσης, τήν παραγγελία νά τό διαβάζουν ὁλόκληρο ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, κάθε ἐπτὰ χρόνια, στήν γιορτή τῆς Σκηνοπηγίας (βλ. Δε 31,9-

13). Ἐπιπλέον, οἱ μελλοντικοὶ ἡγέτες τοῦ ἔθνους, πρὶν ἀναλάβουν τὰ καθήκοντά τους, ὀφείλουν νά ἀποκτήσουν ἓνα ἀντίγραφο τοῦ βιβλίου καί νά τό μελετοῦν καθημερινά (βλ. Δε 17,18-20).

Στό Δευτερονόμιο περιέχεται καί ἡ ὠδή τοῦ Μωυσῆ (βλ. κεφ. 32), ἡ δεύτερη ἀπό τίς ἐννέα βιβλικές Ὠδές τοῦ Ὁρθρου. Ἐπίσης, ἡ μεσσιανική προφητεία γιά τόν νέο προφήτη πού θά ἀναδείξει ὁ Θεός, στόν ὁποῖο οἱ Ἰουδαῖοι ὀφείλουν ἀπόλυτη ὑπακοή (βλ. 18,15.18-19). Αὐτός ὁ προφήτης, ὅπως τό διακήρυξε ὁ ἀπόστολος Πέτρος τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, δέν εἶναι ἄλλος παρά ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός (βλ. Πρξ 3,22-26).

Τό διδακτικότατο βιβλίο τοῦ Δευτερονομίου κλείνει μέ τήν ἀνακήρυξη τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ σέ ἀρχηγό τοῦ Ἰσραήλ (βλ. 31,1-8), τίς προφητικές εὐλογίες πού ὁ Μωυσῆς σάν πατέρας δίνει στίς δώδεκα φυλές τοῦ Ἰσραήλ (βλ. κεφ. 33), καί μέ τόν θάνατο αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἡγέτη (βλ. κεφ. 34).

Ἡ περικοπή πού ἀκολουθεῖ ὀνομάζεται στά ἑβραϊκά «σέμα» (=ἄκουε) ἀπό τήν πρώτη λέξη τῆς περικοπῆς καί εἶναι ἀπό τίς σημαντικότερες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἦταν γιά τούς Ἰουδαίους ὅ,τι εἶναι γιά μᾶς τό «Πάτερ ἡμῶν» καί τό «Πιστεύω», προσευχή καί ὁμολογία πίστεως.

Περιεῖχε τό βασικό δόγμα τῆς πίστεως τοῦς καί τήν κύρια ἐντολή, τήν καθοριστική γιά τόν τρόπο τῆς ζωῆς τοῦς. Αὐτήν τήν περικοπή μαζί μέ ἄλλες δύο ἀκόμη (Δε 11,13-21 καί Ἀρ 15, 39-41) εἶχαν χρέος οἱ Ἑβραῖοι νά τίς ἀπαγγέλλουν δύο φορές τήν ἡμέρα.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ 6,4-9

Κείμενο

4. Ἄκουε, Ἰσραήλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστὶ·
5. καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου.
6. Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου·
7. καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοῦς υἱοὺς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ καὶ κοιταζόμενος καὶ διανιστάμενος·
8. καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου·
9. καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φιλίας τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

Μετάφραση

4. Ἄκου, Ἰσραήλ· ὁ Κύριος ὁ Θεός μας εἶναι ὁ μοναδικός Κύριος.
5. Γι' αὐτό νά ἀγαπήσεις τόν Κύριο τόν Θεό σου μέ ὅλη σου τήν καρδιά καί μέ ὅλη σου τήν ψυχή καί μέ ὅλη σου τήν δύναμη.
6. Νά ἔχεις στήν καρδιά καί στήν ψυχὴ σου τὰ λόγια αὐτά πού ἐγὼ σοῦ παραδίδω σήμερα ὡς ἐντολές.
7. Καί νά τὰ διαβιβάσεις στά παιδιά σου· νά τοὺς τὰ διδάσκεις, ὅταν κάθесαι στό σπίτι σου καὶ ὅταν περπατᾷς στὸν δρόμο καὶ ὅταν εἶσαι ξαπλωμένος καὶ ὅταν σηκώνεσαι.
8. Καί νά τὰ δέσεις στό χέρι σου γιά σημάδι καὶ σταθερά νά τὰ ἔχεις πάντοτε μπροστά στά μάτια σου.
9. Καὶ γράψτε τα πάνω στίς παραστάδες τῶν πυλῶν σας.

Ἡ φράση «ἄκουε Ἰσραήλ» θυμίζει τόν λόγο τοῦ Κυρίου πού ἐπαναλαμβάνεται συχνά στά Εὐαγγέλια, «ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω», καί τόν λόγο πού συχνά ἀντηχεῖ στήν Ἀποκάλυψη, «ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις». Ἀντιστοιχεῖ πρὸς τό «πρόσχωμεν» ἢ «σοφία ὀρθοί» ἢ «στῶμεν καλῶς»,

πού ἀκοῦμε τήν ὥρα τῆς θείας Λειτουργίας. Εἶναι μία παρότρυνση γιά νά ἐλκύσει τήν προσοχή καί τό ἐνδιαφέρον σέ ὅσα ἀκολουθοῦν.

Δόγμα πρῶτο καί βασικό γιά τοὺς Ἰουδαίους εἶναι ἡ μονοθεΐα· ὁ Θεός εἶναι ἓνας, κι αὐτός εἶναι ὁ δικός τοῦς Θεός. Ἐντολὴ μεγάλη (πρβλ. Μρ 12,30) καὶ καθοριστικὴ εἶναι ἡ ὁλο-

κληρωτική αγάπη στον Θεό. Ἡ τήρησή της ἐπαναφέρει τόν ἄνθρωπο στήν προπρωτική κατάσταση. Μέσα στόν παράδεισο αὐτή τήν εὐφροσύνη ἀπολάμβανε, τήν ἀγαπητική σχέση του μέ τόν Θεό.

Τήν αγάπη πρός τόν Θεό πυροδοτεῖ ἡ συνεχής μνήμη του. Κι αὐτή πετυχαίνεται μέ τήν ἐπιμονή στήν μελέτη καί ἐφαρμογή τοῦ λόγου του. Γί' αὐτό οἱ Ἰσραηλίτες, τηρώντας καί τήν παραγγελία τοῦ Δευτερονομίου, εἶχαν στά ρούχα τους καί στίς παραστάδες τῶν πυλῶν τους εἰδικές θήκες, ὅπου ἔβαζαν περγαμηνές μέ χωρία ἀπό τόν Νόμο τοῦ Θεοῦ.

«Μέγα ἀγαθόν τῶν θείων Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις!» (PG 53,321), ἀναφωνεῖ ὁ χρυσορρήμων πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. «Τίποτε γλυκύτερο ἀπό τήν θεία ἀκρόαση. Μ' αὐτήν κάνε τό σπίτι σου οὐρανό!» (PG 54,615-616). «Εἶναι λιμάνι ἀκύμαντο, τεῖχος ἀρραγές, πύργος ἄσειστος, δόξα ἀναφαίρετη, ὄπλο ἀκατανίκητο, εὐφροσύνη ἀμάραντη, συνεχής ἀπόλαυση· καί ὅλα ὅσα καλά θά μπορούσε κανεῖς νά ἀναφέρει, τά ἐξασφαλίζει ἡ ἐντρυφήσις στίς θεῖες Γραφές» (PG 55,513).

Στ. Ν. Σάκκος

Εἰς μνημόσυνον

Μακάριοι οἱ ἄμωμοι...

Τίς μέρες τῆς Παναγιάς, μέσ στόν ἀπόηχο τῆς Κοίμησής της, ἀναχώρησε γιά τήν αἰώνια πατρίδα πλήρης ἡμερῶν καί ἔργων ἀγαθῶν ἓνα ἐκλεκτό μέλος τῆς Ἀδελφότητάς μας: ὁ γνωστός σέ ὅλους μας κύρ Ἀπόστολος.

Φτωχός καί ταπεινός κατά κόσμον, ἀλλά πραγματικός ἄρχοντας στήν ψυχή, ὁ ἀπλοϊκός αὐτός ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἀγάπησε τόν Κύριο μέ ὅλη τήν καρδιά του ἀπό τήν πρώτη νιότη του ὡς τά βαθιά γεράματα. Μέ ἐκδηλη χαρά ἀναφερόταν στή γνωριμία του μέ τήν Ἀδελφότητα, τήν ὁποία ἐνιωθε ὡς δική του οἰκογένεια. Μαζί μέ τή σύζυγό του, τή μακαριστή Ἑλένη, εἶχαν κάνει τό σπίτι τους παράρτημα τῆς Ἀδελφότητος, καθώς ἔμεναν στήν Πέλοπος ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπό τήν κεντρική αἴθουσα. Πρόθυμα ἔτρεχε νά μᾶς ἀνοίξει τήν αἴθουσα, νά φροντίσει τήν καθαριότητα, τή θέρμανση, νά σβήσει τό φῶς πού

ξεχάστηκε αναμμένο, νά συντρέξει σέ ὅποια ἀνάγκη. Ἀκούραστα μᾶς ἐξυπηρετοῦσε μέ ἐκεῖνο τό φυσικό καί ἀνεπιτήδευτο χαμόγελό του, τό ὅποιο θά μείνει ἀνεξίτηλο στή μνήμη ὅλων ὅσοι τόν γνωρίσαμε.

Μά ἡ ἰδιαίτερη ἀγάπη τοῦ κύρ Ἀπόστολου ἦταν τό περιοδικό μας. «Ἄν ἀνοίξεις τήν καρδιά μου, ἔλεγε, γράφει μέσα ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ». Μέ τί λαχτάρα ἔπαιρνε στά χέρια του κάθε νέο φύλλο, πόσο δραστήρια φρόντιζε νά διεκπεραιωθεῖ καί νά ἀποσταλεῖ, μέ τί τάξη ἀρχαιοθετοῦσε τούς συνδρομητές! Πόσο πάσχιζε γιά τήν ἄψογη οἰκονομική διαχείριση καί πόσο καμάρωνε κάθε φορά πού κάποιος ἀναγνώστης ἐκφραζόταν ἐπαινετικά!

Ἡ χαρακτηριστική ἡρεμία καί ἡ ἀνεξάντλητη καλοσύνη του μᾶς ξεκούραζε ὅλους καί μᾶς ἔδινε μήνυμα ἐλπίδας καί χαρᾶς γιά τόν πνευματικό ἀγώνα. Καυτός ὁ πόθος του γιά τά οὐράνια, καθώς βίωνε τόν λόγο τοῦ ἀπ. Παύλου «*ἡμῶν γάρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει*» (Φι 3, 20). Συχνά, ἰδιαίτερα μετά τήν ἐκδημία τῆς καλῆς του Ἑλένης, ἔδειχνε μέ τό χέρι του τόν οὐρανό λέγοντας ὅτι ψηλά εἶναι ἡ ἀληθινή πατρίδα μας.

Ὁ Θεός δέν τούς χάρισε φυσικά παιδιά, ἀλλά καί δέν στερήθηκε τή χαρά τῶν παιδιῶν, διότι ὅλους τούς νέους τῆς Ἀδελφότητος τούς ἀγαποῦσε σάν δικά του παιδιά. Τούς καμάρωνε, τούς ἐξυπηρετοῦσε· ὥρες πολλές ἔμενε μαζί τους νουθετώντας, στηρίζοντας καί ἐπικοινωνώντας μέ μιά ξεχωριστή ἀπλότητα. Ἀλλά καί γιά τά παιδιά ἦταν ὁ ἀγαπημένος τους «κύρ Ἀπόστολος».

Ἐναν πόνο ἀφήνει στήν καρδιά μεγάλων καί μικρῶν ἡ ἀπουσία του. Ἀλλά καί μιά γλυκύτητα καί παρηγοριά, διότι στό πρόσωπό του ἐφαρμόζεται τό ψαλμικό «**μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου**» (Ψα 118,1). Μακάριοι οἱ ἀγνοί καί καθαροί ἄνθρωποι, πού ἔχουν πνεῦμα Θεοῦ καί κατευθύνονται στή ζωή τους ἀπό τόν νόμο τοῦ Κυρίου. Μέσα ἀπό αὐτή τή μακαριότητα καί ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀπόστολος ἄς δέεται στόν Κύριο γιά αὐτούς πού ἄφησε πίσω του. Αἰωνία ἡ μνήμη του!

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΑ

Ποτέ δέν βρίσκεται χαρά νά μήν ἀνακατευτεῖ μέ θλίψη.

Οἱ λύπες πού ἀντιμετωπίζονται μέ γογγυσμό καί ἀγανάκτηση δίνουν μεγαλύτερο βάσανο, παρά ὅταν ἀντιμετωπίζονται μέ ὑπομονή.

Ἐνας λόγος ἀπό τό στόμα μας ἀποκαλύπτει τόμους γιά τήν καρδιά μας.

Οἱ συζητήσεις μας ἀποκαλύπτουν ποιός εἶναι γιά μᾶς ὁ αἰώνιος προορισμός μας.

«Τό αἷμα του σταυρός»

Ήταν μόλις ἑντεκα χρονῶν! Σήμερα, δέν στεκόμαστε μπρός του μέ παιδικά τραγούδια ἀλλά μέ ὕμνους καί προσευχές, δέν τοῦ προσφέρουμε παιχνίδια, ἀλλά τιμή. Ήταν ἑντεκα χρονῶν! Ήταν δέν ἦταν ἓνα μέτρο μπόι, μά ψήλωσε ὅσο μπορεῖ νά φθάσει ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἑντεκάχρονος Ἰωάννης ὁ Τουρκολέκας, τόν Ὀκτώβρη

Σοφία, ἀδελφή τῆς συζύγου τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Ὁ πατέρας του Σταματέλος Σταματελόπουλος-Τουρκολέκας, ὀνομαστός ἀγωνιστής τῆς περιοχῆς, τοῦ ἐμφύσησε τήν ἀνδρεία καί τήν περηφάνεια τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς. Ἀδελφός του ὁ Νικήτας Σταματελόπουλος, ὁ ξακουστός Νικηταρᾶς, ἤρως τοῦ 1821.

Μαζί μέ τόν πατέρα του καί τόν Ἀναγνώστη, γιό

τοῦ 1816, γίνεται ὁμολογητῆς καί μάρτυρας. Μπρός του βάζουν οἱ τοῦρκοι κατακτητές τή ζωή ἢ τόν θάνατο. Κι αὐτός διαλέγει τή ζωή, γι' αὐτό θανατώνεται. Τοῦ προτείνουν τά πλούτη ἢ τόν ἀποκεφαλισμό. Διαλέγει τά πλούτη, γι' αὐτό ἀποκεφαλίζεται. Ὁριμος, σοβαρός καί ἱλαρός κάνει τήν ἐπιλογή πού ἔχει διάσταση αἰωνιότητος. Τό μικρό Ἑλληνόπουλο τοῦ 19ου αἰῶνα συντονίζει τούς χτύπους τῆς καρδιάς του μέ τούς συνολήλικους μάρτυρες ἀδελφούς του, τόν Κήρυκο, τόν Ταρσίζιο, τόν Μάμαντα... Εἶναι μικρός μά ξέρει νά ἀξιολογεῖ τά μεγάλα.

Τά φύτευσε τά μεγάλα ἰδανικά βαθιά του ἡ εὐσεβέστατη μητέρα του

τοῦ καπετάν Ζαχαριᾶ, τούς συνέλαβαν μέ δόλο οἱ Τοῦρκοι καθώς ταξίδευαν ἀπό τό χωριό τους Τουρκολέκα Ἀρκαδίας πρὸς τά Κύθηρα. Τούς φυλακίσαν κάτω ἀπὸ ἄθλιες συνθῆκες στό κάστρο τῆς Μονεμβασιάς. Ὁ Βοεβόδας τοῦ Μυστρᾶ, γνωρίζοντας τήν ἐθνική δράση ὅλης τῆς ἡρωικῆς οἰκογένειας τῶν Σταματέληδων καί τήν ἐπίδρασή της στήν ἀντί-

σταση τῶν ραγιαδῶν, ἀπαιτεῖ νά ἀποκεφαλίστουν καί οἱ τρεῖς φυλακισμένοι.

Μέ ἀγριότητα ἀποκεφαλίστηκαν ἔξω ἀπὸ τόν ἱερό ναό τοῦ «Ἐλκομένου Χριστοῦ» στή Μονεμβασιά ὁ Ἀναγνώστης καί ὁ Σταματέλος Σταματελόπουλος-Τουρκολέκας, σφραγίζοντας μέ τή θυσία τοῦ αἵματος τήν

ἀγάπη τους στήν πατρίδα καί τήν ἀφοσίωση τους στήν ὀρθόδοξη πίστη.

Οἱ Ἀγαρηνοὶ πίστεψαν ὅτι μετὰ τὸν θάνατο τῶν δύο προστατῶν του θά εἶχαν εὐκολο λάφυρο τὸ μικρὸ ἀγόρι, πού τὰ μάτια του γέμισαν φρίκη ἀπὸ τίς ἀγριότητες καί τίς θαναυσότητες πού ἀντίκρισαν στίς φοβερές φυλακές.

Μά τοῦτο τὸ μικρὸ παιδί κρύβει στὸ στήθος μιά μεγάλη καρδιά. Γιά τήν ὁμολογία, τὸ μαρτυρικὸ τέλος καί τὸ θαυμαστὸ σημεῖο πού ἔδωσε ὁ Θεὸς μετὰ τὸν ἀποκεφαλισμό τοῦ παιδομάρτυρα, γράφει σχετικὰ ὁ ἀδελφός τοῦ Ἁγίου, ὁ Νικηταρᾶς: «Στόν ἀδελφό μου πρότειναν ν' ἀλλάξει τήν πίστη του. Τοῦ δείχνουν τὸν σκοτωμένο πατέρα του καί τοῦ λέγουν “κάθισε νά σέ κάνουμε Τοῦρκο”. Τότε τὸ παιδί κάνει τὸν σταυρό του καί τοὺς ἀπαντᾷ: “Θά πάω κι ἐγὼ ἐκεῖ πού πάει ὁ πατέρας μου”. Τοῦ ξαναλέγουν “γίνε Τοῦρκος”. Τὸ παιδί ὅμως ξανακάνει τὸν σταυρό του. Ἐγινε ἀπὸ τὸ αἷμα του σταυρός. Πῆραν τὰ κεφάλια τους στήν Τριπολιτσά».

Οἱ κεφαλές τοῦ νεομάρτυρα Ἰωάννη, τοῦ πατέρα του καί τοῦ Ἀναγνώστου στάλθηκαν στὸν πασά τῆς Τριπόλεως. Τὰ σώματά τους ποτίστηκαν μέ εὐλαβικά δάκρυα καί τάφηκαν στή Μονεμβασιά σέ σημεῖο πού μέχρι σήμερα παραμένει ἄγνωστο.

Στίς 16 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα τῆς μνήμης του, ἀντικρίζουμε μέ θαυμασμό τὸν νεομάρτυρα Ἰωάννη τὸν Τουρκολέκα, καί εὐχόμεστε τὸ παιδικό του χέρι πού κρατᾷ φοῖνικα, σύμβολο νίκης καί δόξας, νά ἐνισχύει καί τὸ δικό μας χέρι σέ μία ἱερή σκυταλοδρομία κραταιᾶς πίστεως καί γενναίας ὁμολογίας.

Ἰχνηλάτης

Βοηθήματα Κατηχητικοῦ

Μέσου: Τόμοι Α', Β'

Κατωτέρου Τόμοι: Α', Β', Γ'

**Ζητήστε τα
στὸ Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ**

Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

Ὁ Ἀρχιστράτηγος τῆς ἐποποιΐας 1940-1941

«Ἀναλαμβάνων τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Στρατοῦ καλῶ τοὺς ἀξιωματικούς καὶ ὀπλίτας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑψίστου πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος μέ τὴν μεγαλυτέραν αὐταπάρνησιν καὶ σταθερότητα. Οὐδεὶς πρέπει νά ὑστερήσῃ... Θά πολεμήσωμεν μέ πείσμα, μέ ἀδάμαστον ἐγκαρτέρησιν, μέ ἀμείωτον μέχρι τελευταίας πνοῆς ἐνεργητικότητα. Ἔχω ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Ἑλληνικός Στρατός θά γράψῃ νέας λαμπράς σελίδας εἰς τὴν ἑνδοξον ἱστορίαν τοῦ Ἑθνους. Μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι τελικῶς θά ἐπικρατήσωμεν μέ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑθνους.

Ἑλληνες ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται, φανῆτε ἥρωες!».

Εἶναι ἡ πρώτη διαταγὴ τοῦ ἀρχιστράτηγου, μόλις πληροφορεῖται τὴν ἰταμὴ πρόκληση τῆς γειτονικῆς Ἰταλίας νά τῆς ἐπιτραπῇ νά περάσουν ἐλεύθερα τὰ στρατεύματά της στὴ χώρα μας.

Ποιὸς εἶναι ὁ ἀρχιστράτηγος; Ὁ Ἀλέξανδρος Παπάγος. Ὁ ἄνθρωπος πού χρόνια τώρα, ἀφοσιωμένος στό καθήκον, μάχεται μέ αὐταπάρνηση, ὅταν ἡ πατρίδα τὸν καλεῖ. Γεννημένος στὴν Ἀθήνα τὸ 1883, σπουδάζει στὴ στρατιωτικὴ σχολὴ τῶν Βρυξελλῶν καὶ εἶναι ἔμπειρος γνώστης τῆς ξένης στρατιωτικῆς ὁργάνωσης. Καί πού δέν δίνει τὸ «παρών»! Οἱ τιμητικὲς διακρίσεις τὸ μαρτυροῦν. Τιμᾶται μέ τὸν ἄργυρό σταυρό τοῦ τάγματος τοῦ Σωτήρος γιὰ τίς ὑπηρεσίες του στοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους τοῦ 1912-1913, μέ

τό χρυσὸ ἀριστεῖο ἀνδρείας γιὰ τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ του στὴ Μικρασιατικὴ Ἑκστρατεία (1921-1922).

Μέ τὴν ἔκρηξη τοῦ ἐλληνοϊταλικοῦ πολέμου, τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1940, ἀνακηρύσσεται ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Σέ μιά πολὺ κρίσιμη φάση τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, τὴν ἀνώτατη ἡγεσία τοῦ στρατοῦ κατέχει εὐτυχῶς πρόσωπο ἄξιο καὶ πολὺπειρο. Χάρη στὴ δική του στρατιωτικὴ προετοιμασία καὶ ἐκτέλεση ὁ ἐλληνικὸς στρατός μας σημειώνει λαμπρὲς νίκες κατὰ τῶν ἰταλικῶν δυνάμεων. Ἐκπληκτη ἡ διεθνὴς κοινότητα παρακολουθεῖ τὸ θαυμαστὸ ἔπος τοῦ 1940-1941, πού συντρίβει τὸν μύθο τοῦ ἀήττητου Ἀξονα.

Ἄλλ' ἐνῶ γι' αὐτὴ τὴν ἐποποιΐα ὁ Ἀρχιστράτηγος ἐργάστηκε σκληρά, δημιουργεῖ μέ τὰ μετρίοφρονα λόγια του τὴν ἐντύπωση πὼς ἡ νίκη ὀφείλεται στοὺς στρατιῶτες του, πού τοὺς ἀγαποῦσε σάν δικά του παιδιὰ:

«Ὁ πόλεμος αὐτός ὑπῆρξε πόλεμος τοῦ Λαοῦ καὶ ἡ νίκη, νίκη τοῦ Λαοῦ... Οὐδεὶς παραγνωρίζει τὴν συμβολὴν τῆς ἡγεσίας, τὴν συμβολὴν τῶν Διοικήσεων εἰς τὸ εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα. Οἱ ἡγήτορες εἶναι τὰ κεφαλαῖα εἰς τὰς σελίδας τῆς πολεμικῆς ἱστορίας. Αὐτὰ μαγνητίζουν τὴν προσοχήν. Ἄλλ' ἡ ἱστορία γράφεται μέ τὰς μυριάδας τῶν μικρῶν γραμμάτων, καὶ δέν γράφεται χωρὶς αὐτά, χωρὶς τὰς μυριάδας τῶν ἀφανῶν μαχητῶν. Εἰς πολέμους, ἰδίως ὅπως αὐτόν, ὅπου τὸν ἀποφασιστικὸν ρόλον παίζουν αἱ ἡθικαὶ δυνάμεις, ἡ νίκη εἶναι ἔργον τοῦ

Στρατοῦ ἐν τῷ συνόλῳ του. Τοῦ Στρατοῦ καί τοῦ Λαοῦ».

Αὐτός ὁ ἀπλός καί ταπεινός ἀξιωματικός γεύεται στή συνέχεια τό πικρό ποτήρι τῆς γερμανικῆς κατοχῆς. Οἱ Γερμανοί μισοῦν θανάσιμα καί θέλουν νά ἐκδικηθοῦν τοὺς κύριους ὑπεύθυνους τῆς περίλαμπρης νίκης τοῦ 1940. Συλλαμβάνουν, λοιπόν, τόν Ἰούλιο τοῦ 1943, τόν Ἀρχιστράτηγο μαζί μέ τοὺς ἀντιστρατήγους Ἰ. Πιτσιά, Κ. Μπακόπουλο, Π. Δέδε, Γ. Κοσμᾶ καί τοὺς μεταφέρουν στή Γερμανία. Καί οἱ πέντε ζοῦν ὡς ὄμηροι στά στρατόπεδα συγκέντρωσης Καίνιχ-στάιν, Ὁράνιενμπουργκ, Φλύσενμπουργκ, Νταχάου, Ντίντερντορφ. Μέρα μέ τή μέρα νιώθουν ἐπίμονα τόν θάνατο νά γλείφει τή δύσμοιρη ὑπαρξή τους. Ὅποια ἀντίθεση! Ἀπό τό φῶς στό σκοτάδι, ἀπό τό γόητρο στήν ἐξουδένωση, ἀπό τή δόξα στό μαρτύριο! Ἐντελῶς ἀνέλπιστα, μέ τά παράσημα τῆς κακοπάθειας ἀποτυπωμένα πάνω στό σῶμα τους, ἐπιστρέφουν, ὕστερα ἀπό δύο χρόνια, ζωντανοί στήν ἐλεύθερη πιά πατρίδα.

Ἔρχεται ἐπιτέλους ἡ ὥρα τοῦ χρέους, νά τιμήσει ἡ Ἑλλάδα μεγάλοπρεπα κι εὐγνώμονα τόν σεβαστό Ἀρχιστράτηγο γιά τήν προσφορά του στόν πόλεμο τοῦ '40. Τόν τιμᾷ μέ τόν Ἀνώτερο Ταξιάρχη τοῦ Τάγματος τοῦ Γεωργίου Α΄ μετά ξιφῶν, μέ τό Χρυσό Ἀριστεῖο Ἀνδρείας, τόν Πολεμικό Σταυρό Α΄ τάξεως, τό Μετάλλιο Ἐξαιρέτων Πράξεων, τόν Μεγαλόσταυρο τοῦ Τάγματος τοῦ Γεωργίου Α΄ μετά ξιφῶν, τόν τίτλο τοῦ Ἐπιτίμου Γενικοῦ Ὑπαπιστοῦ τοῦ βασιλιᾷ Γεωργίου Β΄ καί μέ τόν Ταξιάρχη τοῦ Ἀριστείου Ἀνδρείας.

Κι ὅλο ἀνεβαίνει τήν κλίμακα τῶν ἀξιωμάτων ὁ Ἀρχιστράτηγος. Γίνεται στρατηγός, ὕστερα στρατάρχης, κρατώντας τή στραταρχική ράβδο, πού πάνω της εἶναι γραμμένα τά ὀνόματα τῶν μαχῶν. Τόν καμαρώσαμε στή στρατιωτική του σταδιοδρομία, τόν θαυμάζουμε καί στήν πολιτική του ἐξέλιξη. Τό 1952 εἶναι ὁ Πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος καί τήν κυβερνᾷ γόνιμα μέχρι τή μέρα τοῦ θανάτου του, 4 Ὀκτωβρίου τοῦ 1955. Μέ ἐξαιρετικές τιμές κηδεύεται στήν Ἀθήνα καί θάβεται στό Α΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν. Ἡ Ἑλλάδα ξεπροβοδᾷ γιά τήν αἰωνιότητα τόν φιλόπατρη στρατάρχη της, πού ὑπηρέτησε μέ ἀφοσίωση γιά μισό αἰῶνα τό στράτευμα, καί τόν σεμνό, ἀκέραιο κι ἀξιαγάπητο ἡγέτη της!

Ἑλληνίς

Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή (Λκ 8,27-39)

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται σ' ἓνα σημεῖο πού ἔκανε ὁ Ἰησοῦς. Σημεῖα ὀνομάζουμε τά θαύματα.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπισκέπτεται μία περιοχή τῆς Γαλιλαίας ἀπέναντι ἀπό τήν Καπερναούμ. Στήν περιοχή αὐτή τῶν Γαδαρηνῶν ἢ Γεργεσηνῶν, ὅπως λεγόταν, ἦταν ἓνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος πού κυριαρχοῦνταν ἀπό λεγεῶνα δαιμονίων. Ἦταν ὁ φόβος καί ὁ τρόμος τῆς περιοχῆς. Γύριζε γυμνός, κατοικοῦσε μέσα στά μνήματα, μέ πέτρες ἔσχιζε τίς σάρκες του. Τόν ἔπιαναν, τόν ἔδεναν, ἀλλά ἔσπαζε τίς ἀλυσίδες σάν κλωστές. Αὐτόν τόν ἄνθρωπο τόν θεράπευσε ὁ Ἰησοῦς καί μάλιστα μέ ἓναν τρόπο ἐντυπωσιακό, καταπληκτικό, γιά νά δοῦμε ὅλοι ὅτι δέν εἶναι μία ἀπλή θεραπεία ἀλλά εἶναι ἓνα θαῦμα. Ἐπέτρεψε στή λεγεῶνα τῶν δαιμονίων νά μπεῖ στούς χοίρους πού ἔβοσκαν πιό πέρα. Ἔτσι καί ἔγινε, μέ ἀποτέλεσμα οἱ χοῖροι νά πνιγοῦν. Χειροπιαστή ἀπόδειξη ὅτι ὁ ἐπισκέπτης τῆς χώρας τῶν Γαδαρηνῶν δέν εἶναι ἓνας ἀπλός ἄνθρωπος, εἶναι Θεός. Μπροστά του καί τά ἴδια τά δαιμόνια τρέμουν καί τόν παρακαλοῦν νά τά λυπηθεῖ. Καί ὅμως οἱ Γαδαρηνοὶ πηγαίνουν καί Τόν παρακαλοῦν, οἱ δοῦλοι τόν ἀφέντη, οἱ μικροί τόν μεγάλο, οἱ ἀδύνατοι τόν δυνατό, νά φύγει ἀπό τή χώρα τους.

Γιατί; Διότι ἦταν λαθρέμποροι. Ἐνῶ ἀπαγορευόταν ἀπό τόν μωσαϊκό νόμο στούς ἰουδαίους νά ἐκτρέφουν χοίρους, οἱ Γαδαρηνοὶ ἔκαναν χρυσές

δουλειές μέ τό χοιρινό κρέας, ἐπειδὴ οἱ ρωμαῖοι κατακτητές τό ἀκριβοπλήρωναν. Κατάλαβαν λοιπόν ὅτι ἐάν ὁ Χριστός μείνει στή χώρα τους, πᾶνε τά γουρουνία καί τό λαθρεμπόριο, πάει ἡ μαυραγορά καί τά μεγάλα κέρδη.

Καί ὁ Ἰησοῦς φεύγει. Σέβεται τήν ἀπαίτησή τους, μπαίνει στή βάρκα καί φεύγει.

Αὐτό τό σημεῖο δίνει ἀπάντηση σέ ἓνα πρόβλημα πού μᾶς ἀπασχολεῖ ὅλους. Καί τό πρόβλημα εἶναι: Γιατί μόνο λίγοι ἄνθρωποι πιστεύουν στόν Θεό; Γιατί λίγοι παραδέχονται τόν Ἰησοῦ Χριστό σωτήρα καί λυτρωτή, τόν ἀναγνωρίζουν Θεάνθρωπο, ἐνῶ τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἀνθρώπων δέν θέλουν νά ἀκούσουν τό ὄνομά του ἢ ἔστω τόν ἀναγνωρίζουν ὡς ἓνα σπουδαῖο ἄνθρωπο πού ἔζησε κάποτε; Μήπως δέν προσφέρει μαρτυρίες τῆς υπάρξεώς του; Μήπως ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν ἀποδεικνύει μέ τό πέρασμά του ἀπό τή γῆ τή θεότητά του; Ἐάν ἀμερόληπτα καί χωρίς προκατάληψη ἐξετάσουμε τά πράγματα, θά δοῦμε ὅτι καί ἡ δημιουργία καί ἡ ἱστορία ἔχουν νά μᾶς παρουσιάσουν πληθος μαρτυριῶν, ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα, μαρτυρίες ἀξιόπιστες καί ἀναντίρρητες οἱ ὁποῖες ἀποδεικνύουν ὅτι ὑπάρχει Θεός καί αὐτός ὁ Θεός ἔγινε ἄνθρωπος, ἔζησε ἀνάμεσά μας, κήρυξε τό εὐαγγέλιο, ἔκανε συγκλονιστικά σημεῖα, ἵδρυσε τήν Ἐκκλησία πού μέ τόν ἀγώνα της συνεχίζει τό ἔργο του μέσα στόν κόσμο, στούς

αἰῶνες.

Γιατί ὅμως οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δέν πιστεύουν; Δέν τά βλέπουν, δέν τά ἀκοῦν αὐτά; Ἡ ἀπάντηση πού μᾶς δίδει τό περιστατικό στή χώρα τῶν Γαδαρηνῶν εἶναι ἀπλή: Οἱ ἄνθρωποι πού κατέχονται, πού κυριαρχοῦνται ἀπό τά πάθη δέν μποροῦν νά πιστέψουν στόν Θεό, δέν μποροῦν νά παραδεχθοῦν καί νά ὁμολογήσουν τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Αὕτη εἶναι ἡ τραγική κατάντια ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Δέν ἔχουμε παρά νά ἐξετάσουμε τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μας καί θά διαπιστώσουμε ὅτι ὅταν δέν μᾶς ἀναστατώνουν κακίες καί πάθη, τότε πιστεύουμε καί ἀγαποῦμε τόν Χριστό. Ὅταν ὅμως θολώσει ἡ σκέψη μας καί ἀναστατωθεῖ ἡ καρδιά μας, ὅταν τό αἷμα μας δηλητηριαστεῖ ἀπό τά πάθη, τότε ἀρχίζουμε νά πολιorkoύμαστε ἀπό ζάλη ἀμφιβόλων λογισμῶν καί ὁδηγοῦμεθα στήν ἄρνηση καί στήν ἀπιστία.

Ὅταν ἤμουν μικρό παιδί στό κατηχητικό σχολεῖο, ὁ κατηχητής μου, ὁ π. Αὐγουστῖνος, ζωγράφισε στόν πίνακα ἓνα στρόγγυλο, ἓνα τετράπλευρο καί ἓνα ποτήρι. Στό στρόγγυλο ἔγραψε τή λέξη «Θεός», στό παραλληλόγραμμο «Εὐαγγέλιο», στό ποτήρι «Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ». Ἐάν τώρα πάνω ἀπό τό στρόγγυλο βάλω ἓνα νόμισμα, δέν φαίνεται τό «Θεός». Ἐάν πάνω ἀπό κεῖ πού γράφει «Εὐαγγέλιο», βάλω ἓνα τραπουλόχαρτο, δέν φαίνεται τό «Εὐαγγέλιο». Καί ἂν πάνω ἀπό τό δισκοπότηρο βάλω τό ρακοπότηρο ἢ τό ναρκωτικό, δέν φαίνεται τό «Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ».

Μέ ἀπλά λόγια, τά πάθη μας κρύβουν τόν Θεό καί τά δικά του καί δέν μᾶς ἀφήνουν νά πιστέψουμε. Ἐνῶ, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἀπαλλάσσονται ἀπό τά πάθη, ζητοῦν τή σωτηρία τους, λαχταροῦν τόν Χριστό. Γι' αὐτό ὁ πρῶν δαιμονισμένος, ἐνῶ ὅλοι στήν περιοχή τῶν Γαδαρηνῶν παρακαλοῦσαν τόν Χριστό νά φύγει ἀπό τή χώρα τους, ἐκεῖνος τόν παρακαλεῖ νά μείνει κοντά του. Καί σήμερα καί πάντοτε σ' ὅλο τόν κόσμο, ἓνα μικρό ποίμνιο -συνέχεια τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου- μέ μεγάλη ἀγάπη, μέ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη θά γονατίζει παρακαλώντας τόν Ἰησοῦ Χριστό: «Μεῖνε, Χριστέ, κοντά μας».

Σ' αὐτό ἀκριβῶς τό ποίμνιο, σέ μένα, σέ σένα, σ' ὅλους τούς συναμαρτωλοὺς ἀδελφούς, ὁ Κύριος δίνει τήν παραγγελία πού ἔδωσε στόν πρῶν δαιμονισμένο: «Πήγαινε καί διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός». Μέ τή μετάνοιά μας, μέ τή μεταστροφή μας νά κηρύξουμε στό περιβάλλον μας ὅσα ἔκανε γιά μᾶς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι μᾶς πῆρε ἀπό τό σκότος καί μᾶς ἔφερε στό φῶς, μᾶς ὁδήγησε στή χαρά, στήν ἀλήθεια. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ μας θά εἶναι μέσα στόν κόσμο ἓνα δυνατό κήρυγμα μετανοίας καί ἐπιστροφῆς στόν Θεό. Ἀμήν.

Στέργιος Ν. Σάκκος
(Κυριακή 23/10/1977,
ἰ.ν. Αγ. Γεωργίου Νεαπόλεως)

ΓΕΦΥΡΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

Τά μικρά της Α΄ Γυμνασίου μπαίνουν ξαναμμένα στην τάξη.

-Έ, όχι, κυρία!... Δέν πάει άλλο! Δέν μπορούμε μία φορά νά νικήσουμε τό Α₃ στό ποδόσφαιρο; Όλο αὐτοί νικάνε! Έμεῖς, τίποτε...

-Ό Μάκης φταίει... καί ό Θεωδωρής. Μαλώσανε πάλι καί μετά βγήκαν από τό παιχνίδι. Χωρίς αὐτούς δέν τά καταφέραμε!

-Μαλώσανε;

-Νά, δέν θέλουν οὔτε νά κοιταχτοῦν. Ποτέ δέν τά βρίσκουν!

Κοιτῶ τούς δυό νεαρούς πού κάνουν πώς δέν ἀκοῦνε.

-Λοιπόν, τί θά κάνουμε, παιδιά; Θά ρίξουμε γέφυρες ἢ θά μείνουμε ἡττημένοι;

-Γέφυρες; Τί ἐννοεῖτε, κυρία; μέ κοιτοῦν μέ ἀπορία.

-Έννοῶ πολλά... Ἀλλά μία καί τό ἡμερολόγιο δείχνει 22 Ὀκτωβρίου, ἀ-

ξίζει νά σᾶς διηγηθῶ μία ἱστορία πού θά σᾶς βοηθήσει νά τά καταλάβετε.

Ξέρει κανεῖς ποιά εἶναι ἡ σπουδαιότερη γέφυρα πού στήθηκε ποτέ στην περιοχή μας; Μή βιαστεῖτε νά ἀπαντήσετε... Ἡ γέφυρα στην ὁποία ἀναφέρομαι φτιάχτηκε μέσα σέ μία νύχτα μέ περίεργα ὑλικά καί μᾶς χάρισε τήν ἐλευθερία!

-Ποιά εἶναι αὐτή ἡ γέφυρα;

-Εἴχαμε μιλήσει γιά τό πῶς ό ἐλληνικός στρατός μέ ἐντολή τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἐλευθέριου Βενιζέλου ξεκίνησε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1912 γιά τή Θεσσαλονίκη. Οἱ Ἕλληνες ἔδωσαν μάχη μέ τόν χρόνο γιά νά προλάβουν τούς Βουλγάρους. Κατευθύνονταν κι αὐτοί πρός τή Θεσσαλονίκη γιά νά φτάσουν πρῶτοι. Οἱ Κουλακιῶτες -κάτοικοι τῆς σημερινῆς Χαλάστρας- κρατώντας τό Εὐαγγέλιο καί ψάλλοντας τό «Χριστός Ἀνέστη» ὑποδέχον-

ται τόν στρατό μας. Όστόσο, φτάνοντας οι Έλληνες έξω από την πόλη, συναντούν ένα φυσικό εμπόδιο πού τους κόβει τόν δρόμο. Η διάβαση του Άξιου ποταμού είναι πολύ δύσκολη για τις μεραρχίες και τό ίππικό. Η γέφυρα έχει καταστραφεί από τούς Τούρκους και είναι αδύνατον νά διασχίσουν τό «φουσκωμένο» από τήν κακοκαιρία ποτάμι. Ακόμα και οι πιό έμπειροι αξιωματικοί του στρατού σηκώνουν τά χέρια ψηλά.

-Και τί έγινε τότε, κυρία; Βρήκαν λύση;

-Σ' αυτή τήν κρίσιμη ώρα, μπροστά σέ ένα φαινομενικά άλυτο πρόβλημα, τή λύση δίνει ή ευφυΐα συνδυασμένη μέ τήν αυταπάρηση. Η ελληνική ψυχή μεγαλουργεί! Γιώργη τόν έλεγαν. Γιώργη Νταληγκάρη. Γράμματα πολλά δέν ήξερε, μά ήξερε καλά τήν τέχνη του καροπιοϋ. Παρουσιάζεται μπροστά στους άπελπισμένους αξιωματικούς και λέει: «Κάντε με για μία νύχτα βασιλιά κι αύριο θά 'σαστε στην πόλη!». Οι αξιωματικοί δέν του δίνουν σημασία. Ξανάρχεται αργότερα. Τούς μιλά μέ τόλμη και πειθώ: «Δώστε μου τή δυνατότητα νά σās διατάζω για μία νύχτα και οι βραχιόνες του ποταμού θά ζευχθούν και ό στρατός θά τούς διαβεί χωρίς κίνδυνο». Του τό επιτρέπουν. Έκεϊνος θάζει τίς κουλακιώτικες πλάβες πλάι πλάι, τίς στερεώνει μέ σχοινιά και πάνω τους καρφώνει σανίδια. Τραπεζία, κάδρα, έπιπλα γίνονται οι πρώτες ύλες στα χέρια του εύρηματικού καροπιοϋ, πού τά ένώνει φτιάχνοντας μία αυτοσχέδια, αλλά αποτελεσματική γέφυρα... Κάτω από τήν καταρακτώδη βροχή όλοι μέ αυτοθυσία βοηθούν. Κάνουν τό αδύνατο δυνατό! Μέ κάθε είδους έργαλεία συγκεντρώνουν

ξύλινα βαρέλια και ξύλα πού έχουν στα σπίτια τους, ακόμη και τά σχοινιά πού χρησιμοποιούνταν για τό άπλωμα τής μπουγάδας και τό κρέμασμα των κουβάδων στα πηγάδια! Ξηλώνουν τίς πόρτες και τά παράθυρά τους, γκρεμίζουν τούς φράχτες των σπιτιών τους, θυσιάζοντας έτσι τήν ελάχιστη περιουσία τους για νά πατήσουν πάνω σέ αυτά οι έλληνες στρατιώτες.

Δέν ξέρουν τήν ακριβή σημασία του έργου τους. Έκείνη τήν ώρα τούς καλεί ή πατρίδα στο καθήκον. Κι αυτοί τό πράττουν. Δέν ζητούν ανταλλάγματα για τήν προσφορά τους... Φτωχοί κι αγράμματοι οι περισσότεροι, πεντακόσια σχεδόν χρόνια στον τουρκικό ζυγό, πράττουν ό,τι τούς προστάζει ή καρδιά τους. Κι αυτή κραυγάζει: Έλλάδα!

-Ζήτω!!! Η τάξη ξεσπά αυθόρμητα σέ χειροκροτήματα.

-Χειροκροτήστε τους, παιδιά... Τούς αξίζει! Χάρη στην πολύτιμη βοήθειά τους ό ελληνικός στρατός κατάφερε μέσα σέ 48 ώρες νά περάσει τό μεγαλύτερο εμπόδιο και νά φτάσει πρώτος στη Θεσσαλονίκη. Χάρη στην αυτοθυσία και στην όμοψυχία τους έμεις σήμερα, έδω και 106 χρόνια, διαβαίνουμε τή γέφυρα του Άξιου ελεύθεροι... Άν δέν υπήρχε αυτή ή σύμπτωση και ή αποφασιστικότητα, αν περίμεναν νά έρθουν οι γέφυρες πού προετοιμάζονταν στην Κοζάνη, ό ροϋς τής ιστορίας θά ήταν έντελως διαφορετικός.

-Κυρία, ή λευτεριά μας αξίζει πολύ ακριβά!

-Ναί, παιδιά. Η λευτεριά μας πληρώθηκε μέ αίμα και δάκρυ, μέ αυτοθυσία και αυταπάρηση. Ξέρουν οι Έλ-

Ἡ χρυσή μου δασκάλα

ληνες νά αγωνίζονται καί νά πεθαίνουν γιά τήν πατρίδα τους καί τά ιερά της χώματα, γιά τή Μακεδονία! Τό φωνάξαν περίτρανα καί στό συλλαλητήριο πού ἔγινε πρόσφατα στή Θεσσαλονίκη μας. Γιά τήν πατρίδα μας, παιδιά, ἀξίζει νά δίνουμε σέ κάθε ἐποχή ὅ,τι ἐχει ὁ καθένας!

Καί ἄν σκεφτόμαστε τή γέφυρα τοῦ Ἀξιοῦ, τότε καί μεταξύ μας μέ γενναιότητα θά ρίχνουμε γέφυρες πού ἀπελευθερώνουν ἀπό τά πάθη καί μᾶς ἐνώνουν χωρίς κακίες καί κρατούμενα! Τό εἶπε χρόνια πρὶν ὁ ἀθάνατος Περικλῆς, ὅπως τό διασώζει ὁ Θουκυδίδης: «τὸ δὲ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον». Εὐτυχημένοι εἶναι οἱ ἐλεύθεροι καί ἐλεύθεροι εἶναι οἱ γενναῖοι!

M.E.X.

Πᾶνε πολλά χρόνια πού βρίσκομαι σέ καθημερινή ἐπικοινωνία μέ παιδιά Λυκείου. Εἶναι οἱ μαθητές, πού μοῦ ἀνέθεσε ὁ Θεός νά τοὺς

γνωρίσω τό ὄνομά του. Συχνά τοὺς

θυμᾶμαι καί τοὺς θυμίζω στὸν Κύριό μου... Ἄραγε νά θυμοῦνται κι αὐτοί κάτω ἀπ' ὅσα ἄκουσαν; Νά στάθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἔστω καί στίς καμπές τῆς ζωῆς τους, ὁδηγός τους;

Μόνο ὁ Κύριος μπορεῖ νά μοῦ δώσει ἀπάντηση. Καί τό ἔκανε ἔμμεσα μέ ἓνα γεγονός πού ἀφορᾷ στήν μητέρα μου, συνταξιούχο πιά δασκάλα. Κατά καιροὺς ἔρχονται διάφορα χαιρετίσματα καί ἐκφραστικές εὐχαριστίες στά αὐτιά μας, ἀλλά αὐτὴν τὴ φορά νομίζω ὅτι ὁ Θεός ἀπάντησε στό δικό μου ἐρώτημα, γιά νά μοῦ δείξει ὅτι εἶναι δίπλα μου ζωντανός καί μέ παρακολουθεῖ.

Ἡ κυρία Θεοφανεία εἶναι καθηγήτρια Γαλλικῶν, ἀγαπημένη ψυχὴ πού χάρισε τὸν ἑαυτό της στό ἔργο τοῦ Θεοῦ καί ἀναλώνεται στό ἔργο τῆς κατήχησης. Κυκλάρχισσα μέ πολλές ὑποχρεώσεις, πάντα χαμογελαστή καί ἀκούραστη. Τὴ συνάντησα, πρὶν ἑπτὰ καί, χαρούμενη, μέ ῥωτησε:

- Ἡ μητέρα σου δὲν ἦταν δασκάλα στό χωριό τοῦ κάμπου;

- Naί τῆς ἀπάντησα ξαφνιασμένη, καί μάλιστα ἐπτὰ χρόνια.

- Ἄκου τί συνέβη καί χαρούμενα μέ αἰφνιδίασε! Στὸν κύκλο μελέτης ἀγίας Γραφῆς πού κάνω στό χωριό τοῦ βουνοῦ συμμετέχει καί μία γλυκεῖα ψυχὴ. Πάντα παρούσα, συνεπής, χαμογελαστή, μέ ἀγωνιστικὴ διάθεση, μέ ἐνδιαφέρον γιά τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, μέ ἀγάπη γιά ὅλους... Πάντα τὴ χαιρόμουν, χωρίς νά τὴ γνωρίζω ἰδιαίτερα, ἀλλά καί χωρίς νά μπορῶ νά ἐρμηνεύσω τὴν ὁμορφιά τῆς ψυχῆς της. Μιλοῦσαμε πρὶν ἑπτὰ καί μοῦ εἶπε τά ἑξῆς:

«Εγώ, κυρία Θεοφανεία, δέν κατάγομαι από ἐδῶ. Ἦρθα νύφη. Στό χωριό τοῦ κάμπου γεννήθηκα καί μεγάλωσα. Ἐκεῖ πῆγα στό Δημοτικό Σχολεῖο. Ἔζησα τά πιό ὁμορφα χρόνια τῆς ζωῆς μου! Πρόσεξέ με! Ὅχι γιατί ἦταν ἀνέμελα, παιδικά, ἀλλά γιατί ὑπῆρχε κάποιος πού ἔδινε ἰδιαίτερο χρῶμα στήν παιδική μου ὑπαρξη καί τή στόλισε ἀνεξίτηλα μέ δύο μεγάλες ἀξίες, τόν Χριστό καί τήν Ἑλλάδα! Ἦταν ἡ δασκάλα μου!

Διθέσιο ἦταν τό σχολεῖο μας, ἀλλά δέν ἦταν μικρό. Κάθε δάσκαλος εἶχε στήν αἴθουσα 60 μαθητές! 60 ζωηρά καί χαρούμενα παιδιά τοῦ χωριοῦ, μαθημένα σέ ὅλες τίς δουλειές στό χωράφι, ἔτοιμα γιά κάθε παιχνίδι, ἀλλά μέ κέφι καί ὀρεξη γιά τά γράμματα...

Τρεῖς-τρεῖς καθόμασταν στά ξύλινα θρανία. Μία μεγάλη ξυλόσομπα μᾶς ζεσταίνει στά βαριά κρύα τοῦ χειμῶνα. Εἶχαμε μαυροπίνακες ὁλόγυρα στούς τοίχους. Τό σχολικό μάθημα γινόταν καί τό πρωί καί τό ἀπόγευμα τίς ἑξι ἡμέρες τῆς ἑβδομάδας. Σκληρές καιρικές συνθῆκες καί ἄλλες πρακτικές δυσκολίες...

Ὅλα, ὅμως, ξεπερνοῦνταν καί λύνονταν μέ τήν παρουσία τῆς δασκάλας μας! Τό πρόσωπό της ὁμόρφαινε τήν παιδική μου ζωή, σάν τό χρυσό γλυκοχάραμα τῆς αὐγῆς. Στά μάτια μου φάνταζε ἄγγελος! Ἔκανα κάθε δυνατή προσπάθεια νά ἀνταποκριθῶ στίς ἀπαιτήσεις τῆς τάξης μου γιά νά εἶναι χαρούμενη ἡ δασκάλα μου. Κι ἔλεγε ἡ κυρία ὅτι ἤμουν ἡ καλύτερη μαθήτριά της! Σέ μένα ἀνέθεσε νά προσφέρω τήν παιδική ἀνθοδέσμη, φτιαγμένη ἀπό τά ἄνθη τοῦ σχολικοῦ μας κήπου, σέ ἓνα ἐπίσημο πρόσωπο τῆς πολιτείας πού ἐπισκέφτηκε τό χωριό μας.

Ὅλα τά μέσα ἦταν πολύ ἀπλά καί φτωχά. Καρτέλες στόν τοίχο φτιαγμένες ἀπό τά χέρια της, χειροποίητα τετράδια πού ἐκείνη μᾶς ἔδειξε πῶς νά κατασκευάζουμε, βιβλία μεταχειρισμένα ἀπό τά μεγαλύτερα ἀδελφία μας ἢ γειτονόπουλα... Ἦταν, ὅμως, πλούσια ἡ ἀγάπη τῆς δασκάλας! Σκόρπιζε στίς καρδιές μας βαθειά πίστη στόν Χριστό καί ἄδολη ἀγάπη στήν Ἑλλάδα!

Πῶς νά ξεχάσω τά μαθήματα τῶν Θρησκευτικῶν, τούς σχολικούς ἐκκλησιασμούς, τά «ταξίδια» τῆς Ἱστορίας, τίς γιορτές μας, τίς παρελάσεις, τά τραγούδια, τόν σχολικό μας κῆπο... Ὅλα εἶχαν τή σφραγίδα τῆς κυρίας! Εἶχε ἓνα δικό της μικρό κοριτσάκι στήν Α΄ Δημοτικοῦ, μά ὅλοι μας νιώθαμε ὅτι ἤμασταν δικά της παιδιά, νιώθαμε ἡ οἰκογένειά της!

Αὐτή εἶναι ἡ χρυσή μου δασκάλα, πού στάθηκε δίπλα μου στήν αὐγή τῆς ζωῆς μου! Τά λόγια της εἶναι ὁδηγός στή ζωή μου, γιά νά μεταγγίζω κι ἐγώ Χριστό κι Ἑλλάδα στά δικά μου παιδιά. Τό πέραςμά της εἶναι ἀνεξίτηλη σφραγίδα στήν καρδιά μου. Καί δόξαζω τόν Θεό πού μοῦ χάρισε τόν κύκλο! Ἔτσι νομίζω ὅτι συνεχίζεται σέ μένα τό ἔργο πού ἄρχισε ἡ χρυσή μου δασκάλα!..».

Ἔτσι ἀπλά μοῦ τά μετέφερε ἡ κυρία Θεοφανεία, ἀλλά ἔτσι ἀπλά ἔνιωσα νά μοῦ ἀπαντᾷ ὁ Θεός στήν ἀπορία μου!

Σπέρνε, καλή δασκάλα, Χριστό καί Ἑλλάδα! Δεῖχνε τόν δρόμο τῆς γνώσης καί τῆς ἀρετῆς! Ὁ Κύριός μας θά ἀξιοποιήσει τόν κόπο σου, τή στιγμή πού Ἐκεῖνος θά κρίνει κατάλληλη γιά τήν κάθε ψυχή!

Χ. Μουρατίδου-Δαδῆ

Τοῦ Ὀκτώβρη θαλπωρή

Τίς λιακάδες τοῦ Ὀκτώβρη δέν τίς ξεχνάει κανεῖς. Κι ἄμα σοῦ ἔλαχε νά ζεῖς σέ κρύα μέρη, τότε τό «μικρό καλοκαιράκι» μιά τό ἀποζητᾶς καί μιά τό νοσταλγεῖς. Κι εἶναι ἀλήθεια φορές πού δέν ἔρχεται, καί ὁ Ὀκτώβρης εἶναι πιά κρύος καί τσουχτερός κι ἀπό τόν Δεκέμβρη. Τότε εἶναι πού δέν μπορείς νά τό πιστέψεις πώς αὐτός ὁ χρυσοπράσινος μήνας ἔφερε τόσο νωρίς τόν χειμῶνα. Τότε εἶναι πού νιώθεις πιά κρύα τή μοναξιά σου καί ἡ θαλπωρή τῆς ἀνθρώπινης ἀγάπης γίνεται ὄχι ἀπλά ἀναζήτηση ἀλλά ἀνάγκη. Κι ἴσως ποτέ νά μήν τό καταλάβαινα, ἂν δέν εἶχα τήν ἐμπειρία ἐκείνου τοῦ παγεροῦ Ὀκτώβρη πού χαράχτηκε στή θύμηση καί στήν καρδιά μου καί μένει ἀνεξίτηλα χαραγμένη.

Ἡ αὐλή τῆς κυρα-Φρόσως ἦταν γεμάτη χρυσάνθεμα. Τά πιά ὁμορφα χρυσάνθεμα πού εἶχα δεῖ καί τά πιά φροντισμένα. Ἡ κυρα-Φρόσω ζοῦσε ὁλομόναχη γιατί καί τά ἔξι παιδιά τῆς εἶχαν φύγει στήν ξενιτειά. Ἀνάγκη ἀπό βοήθεια δέν εἶχε, οὔτε οἰκονομική μά οὔτε κι ἄλλη ἀνάγκη εἶχε. Ἦταν δυνατή γυναίκα καί ἐπιαναν τά χέρια τῆς ἀπό ὅλα. Ὅλο τόν Σεπτέμβριο τή βλέπαμε μέσα στόν κήπο τῆς, πότε στόν μπαξέ καί πότε στά λουλούδια. Ἀγριεμένη δέν τήν εἶδαμε ποτέ, μά οὔτε καί χαμογελαστή τήν εἶδαμε. Ἦταν μία γυναίκα μέ μία θλίψη στή μορφή τῆς πού σέ ἔκανε νά νιώθεις συμπόνια δίχως νά ξέρεις τό γιατί τή συμπονᾶς.

Ὁ Ὀκτώβρης μπῆκε βροχερός. Τί πιά φυσικό γιά τόν Ὀκτώβρη! Κι ἐμεῖς

κόψαμε τά πολλά πῆγαινε - ἔλα γιατί ἔσφιξαν καί τά διαβάσματα. Μά ὅταν ἔβρισκα καιρό μου ἄρεσε νά περνᾶω ἀπό τήν αὐλή τῆς κυρα-Φρόσως καί νά καμαρώνω τά χρυσάνθεμα. Μά τήν κυρα-Φρόσω δέν τήν ἔβλεπα πιά στήν αὐλή. Παρόλο πού μέ προβλημάτισε, δέν τό κουβέντιασα μέ κανέναν.

Εἶχε περάσει ὁ μισός μήνας καί οἱ ἐτοιμασίες γιά τή γιορτή τῆς 28ης ἦταν στό φόρτε τους. Τότε ἦταν πού ἀγρίεψε ὁ καιρός καί ἄρχισαν τά πρῶτα χιονόνερα. "Ε, εἶπαμε, Ὀκτώβρης εἶναι ἀκόμα, θά γυρίσει ὁ καιρός. Θά ῥθει τό μικρό καλοκαιράκι! Μά ὅσο περνοῦσαν οἱ μέρες, τόσο περισσότερο ἀγρίευε, ὥπου τοῦ ἀι-Δημήτρη ξημέρωσε μέ χιόνι!

Δέν ξέρω ἀκόμα νά πῶ κι οὔτε νά ἐξηγήσω τό πῶς ἡ σκέψη μου ἐκεῖνο τό πρωινό ἔτρεξε στήν αὐλή τῆς κυρα-Φρόσως μέ τά χρυσάνθεμα, στήν ἴδια τήν κυρα-Φρόσω.

- Τέλος στά χρυσάνθεμα τῆς κυρα-Φρόσως, εἶπα δυνατά τήν ὥρα πού ἐτοιμαζόμουν γιά τό σχολεῖο.

Ἡ μάνα μου μέ κοίταξε σοβαρή.

- Πῆγες καμιά φορά νά δεῖς τί κάνει; μέ ρώτησε.

- Ὅχι, ἀπάντησα αὐθόρμητα. Ποτέ δέν πῆγα στό σπίτι τῆς!

Ἐφυγα γιά τό σχολεῖο, μά ἡ σκέψη μου εἶχε μείνει στήν ἐρώτηση τῆς μάνας μου. Πέρασα μπροστά ἀπό τόν κήπο μέ τά σκεπασμένα ἀπό τό χιόνι χρυσάνθεμα. Τό χιόνι στήν αὐλή ἦταν ἀπάτητο. Τό πῆρα ἀπόφαση, θά περνοῦσα νά τῆς πῶ μιά «καλημέρα». Ἐσπρωξα

τή μικρή καγκελόπορτα καί μπήκα μέσα. Κτύπησα τήν πόρτα καί περίμενα.

- Μπές, Κατίνα μου, άνοικτά είναι, άκουσα μιά άδύναμη φωνή νά λέει από μέσα.

Έσπρωξα τήν πόρτα καί μπήκα. Ή κυρα-Φρόσω ξαπλωμένη στό ντιβάνι δίπλα στή σόμπα μέ κοίταξε ξαφνιασμένη.

- Καλημέρα κυρα-Φρόσω, είπα όσο πιό εύδιάθετα μπορούσα.

- Καλημέρα, παιδί μου! μου άπάντησε καί είδα μιά άνησυχία στά μάτια της.

- Δέν είναι καλά ή Κατίνα; ρώτησε μέ άγωνία.

- Καλά είναι ή μάνα μου, κυρα-Φρόσω.

- Μέ συγχωρείς, παιδάκι μου, μά μόνο εκείνη άνοίγει τήν πόρτα μου όλο αυτό τόν καιρό πού είμαι άρρωστη, καί φοβήθηκα μήν άρρώστησε κι έστειλε έσένα.

- Όχι, κυρα-Φρόσω, πάω στό σχολείο καί είπα νά σοϋ πω μιά «καλημέρα» καί νά σοϋ εύχηθώ καλό χειμώνα, είπα καί άφησα όρθάνοιχτη τήν πόρτα γιά νά δει τό χιόνι.

- Χιόνισε! φώναξε έκπληκτη ή κυρα-Φρόσω. Χιόνισε!

- Σκέπασε όλα τά χρυσάνθεμα, είπα μέ θλίψη στή φωνή γιά συμπαράσταση.

- Δέν πειράζει, είπε εκείνη μέ συγκατάβαση. Θά άνθίσουν ξανά, άν θέλει ό Θεός, του χρόνου. Άχ, παιδάκι μου, πόση χαρά μου έδωσες πού ήρθες νά μέ δεις!

Κοκκίνισα ως τά αυτιά. Καί χαμήλωσα τό κεφάλι.

- Σέ έβλεπα πολλές φορές νά στέκεσαι έξω από τήν αϋλή καί νά θαυμάζεις τά χρυσάνθεμα κι έλεγα ως μπει τό κορίτσι μέσα νά κόψει όσα θέλει. Τό είπα καί στή μάνα σου νά σοϋ πει νά

μπεις καί νά κόψεις, μά εκείνη μου είπε πώς άν θέλει νά κόψει χρυσάνθεμα, πρέπει πρώτα νά δείξει άγάπη. Δέν ξέρω, παιδί μου, τί ήθελε νά πει ή Κατίνα, μά δέν πρόλαβε άκόμα νά τά κάψει ή παγωνιά. Τίναξε τό χιόνι καί κόψε όσα θέλεις.

Δέν ήμουν μικρή, πήγαινα πιά στή Δευτέρα Γυμνασίου καί καταλάβαινα πιά πολύ καλά τή «γλώσσα» της μάνας μου.

- Έρχεται συχνά ή μάνα μου έδω; ρώτησα, κι εκείνη άνοιξε διάπλατα τά μάτια της μέ άπορία.

- Δυό καί τρεις φορές τή μέρα, μέ ξάφνιασε μέ τήν άπάντησή της. Τήν περιμένω σαν τόν ήλιο του Όκτώβρη νά γλυκάνει τή μοναξιά μου καί νά μέ φροντίσει μέ τήν άγάπη της. Ξέρεις, παιδί μου, τί γλυκό πράγμα είναι ό ήλιος τόν Όκτώβρη;

- Ξέρω, είπα μόνο, καί κείνη τήν ώρα είδα τή μάνα μου νά στέκεται στήν πόρτα.

- Καλώς τόν ήλιό μου, είπε ή κυρα-Φρόσω καί είδα τό πρόσωπό της γιά πρώτη φορά χαμογελαστό.

- Κόψε χρυσάνθεμα καί πήγαινέ τα στόν Άι-Δημήτρη, κι ως χάσεις καί τήν πρώτη ώρα, μέρα πού είναι, μου είπε ή μάνα μου. Γιά σένα θά κόψεις γυρνώντας από τό σχολείο, είπε ύστερα μέ νόημα.

Πραγματικά εκείνο τό πρώτο χιόνι δέν έκανε καμιά ζημιά στά χρυσάνθεμα κι εγώ γιά πολλές μέρες άκόμα έκοβα άγκαλιές καί στόλιζα τά θάζα της κυρα-Φρόσως, πού από κείνη τή μέρα άρχισε νά μέ λέει καί μένα ήλιο της κι εγώ τήν πείραζα καί τήν έλεγα χρυσάνθεμό μου! Καί της άρεσε, πόσο της άρεσε!

Έλένη Βασιλείου

Σχόλιο στην έπικαιρότητα

Καί οί συμφωνίες άκυρώνονται

Βροχή τά συγχαρητήρια από τή διεθνή κοινότητα πρὸς τά δύο «μέρη» προσπαθοῦν νά ἐπισπεύσουν τά διαδικαστικά βήματα γιά τήν ἐπικύρωση τῆς συμφωνίας τῶν Πρεσπῶν (17/6/2018). Ἡ μεγάλη, ὅμως, πλειοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ὁμογενεῖς μας, αἰσθανόμαστε ἀνῆσυχος καί προδομένοι μέ τήν ὅλη ἐξέλιξη. Εὐλογο τό ἐρώτημα: Εἶναι δυνατό νά ἀκυρώνονται συμφωνίες πού μέ τόση ἐπισημότητα ὑπογράφονται; Τήν ἀπάντηση μπορεῖ νά μᾶς τή δώσει ὡς μάρτυρας τῶν καιρῶν καί δασκάλα τῆς ζωῆς ἡ ἱστορία, ἀπό τίς δέλτους τῆς ὁποίας ἀντλοῦμε παραδείγματα ἐνθαρρυντικά καί διαφωτιστικά γιά τήν περίπτωσή μας.

Γνωστή ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν. Ὑπογράφεται μεταξύ τῶν κρατῶν-νικητῶν τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου καί τῆς σουλτανικῆς κυβέρνησης τῆς Τουρκίας στίς 10 Αὐγούστου 1920, στό προάστιο Σέβρ (Sevres) τοῦ Παρισιοῦ. Προέβλεπε τήν ἀπόσπαση τμημάτων τῆς Τουρκίας, Συρίας, Λιβάνου, Παλαιστίνης καί Ἰράκ καί τή μετατροπή τους σέ ἀποικίες τῆς Ἀγγλίας καί τῆς Γαλλίας. Ἡ Ἑλλάδα κατοχύρωνε ἐπίσημα τή Δυτική Θράκη

καί ἐνσωμάτωνε τήν Ἀνατολική. Ἐπαιρνε τά νησιά Ἰμβρο καί Τένεδο καί ἐπισημοποιοῦσε τήν παρουσία τῆς στήν περιοχή τῆς Σμύρνης καί στήν ἐνδοχώρα τῆς. Φαίνονταν μάλιστα ὅτι ἐξασφάλιζε ἤδη τά Δωδεκάνησα ἐκτός ἀπό τή Ρόδο.

Ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν χαιρετίστηκε στήν Ἑλλάδα ὡς ἐθνική νίκη καί προσωπικός θρίαμβος τοῦ Βενιζέλου. Τελικά, μέ τή Μικρασιατική Καταστροφή τέθηκε τέρμα στή Συνθήκη τῶν Σεβρῶν καί οὐσιαστικά ποτέ δέν ἐφαρμόστηκε.

Μία ἄλλη περίπτωση: Στίς 29 Σεπτεμβρίου 1924 ἡ Ἑλλάδα μέ ἐπιστατοῦσα ἀρχή τήν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ὑποχρεώθηκε νά ὑπογράψει μέ τή Βουλγαρία συμφωνία περί μειονοτήτων. Ἀντιπρόσωποι τῶν δύο χωρῶν ὁ Νικόλαος Πολίτης, διακεκριμένος καθηγητής τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου σέ γαλλικά πανεπιστήμια, καί ἀντίστοιχα ὁ Καλφῶφ ἀπό τή Βουλγαρία. Μέ τή συμφωνία αὕτη, γνωστή ὡς Πρωτόκολλο Πολίτη-Καλφῶφ, ἀναγνωρίζονταν ὡς βουλγαρική μειονότητα οἱ Σλαβόφωνοι-διγλωσσοὶ Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας. Ἀσφαλῶς μέ τό φοβερό αὐτό λάθος διαστρεβλωνόταν ἡ ἱστο-

ρική πραγματικότητα. Ἡ πλειονότητα τῶν ἀκριτῶν, γιά τούς ὁποίους ἀποφάσιζαν, εἶχε ἀγωνισθεῖ κατά τόν Μακεδονικό Ἀγῶνα ὑπέρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί εἶχε χύσει πολύ αἷμα πολέμωντας κατά τῶν βουλγάρων κομιταζήδων.

Πάραυτα ὁ Βενιζέλος ἔπαυσε τούς πρωτεργάτες τοῦ Πρωτοκόλλου Νικόλαο Πολίτη καί Ἀνδρέα Ἀνδρεάδη, καταλογίζοντάς τους ὅτι «ἐνήργησαν ἀφελῶς καί μετά πλήρους περιφρονήσεως πρός τήν πραγματικότητα τῆς ζωῆς»! Ὅταν τό Πρωτόκολλο συζητήθηκε στή Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, ἀπορρίφθηκε ὡς ἐθνικῶς ἐπιζήμιο καί ἡ Ἑλλάδα ἀποδεδεσμεύθηκε ἀπέναντι στήν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἀπό τίς ὑποχρεώσεις της, ὅπως ἡ λειτουργία βουλγαρικῶν σχολείων στίς ἀκριτικές αὐτές περιοχές.

Μιά μαρτυρία ἐκ τοῦ ἀντιθέτου: Στίς 29 Ἰουλίου 1919 ὑπογράφηκε συμφωνία μεταξύ τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος Ἐλευθερίου Βενιζέλου καί τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας Τιττόνι, μέ τήν ὁποία ἡ Ἑλλάδα θά προσαρτοῦσε τή Βόρειο Ἡπειρο καί ἡ Ἰταλία τήν Αὐλώνα μέ τό λιμάνι της. Ἐνα χρόνο ἀργότερα, στίς 27 Ἰουλίου 1920, ἡ νέα κυβέρνηση τῆς Ἰταλίας κατήγγειλε τή συμφωνία Βενιζέλου-Τιττόνι, ἐπειδή προσέκρουε στά ἐθνικά της συμφέροντα.

Παράδειγμα ἀπό τήν εὐρωπαϊκή ἱστορία ἀποτελεῖ τό «Σύμφωνο τοῦ Μονάχου». Ὑπογράφεται στή Γερμανία στίς 30 Σεπτεμβρίου 1938. Σύμφωνα μέ αὐτό ἀποσποῦσαν μιά περιοχή τῆς Τσεχοσλοβακίας, τή Σουδητία, καί τήν παραχωροῦσαν στή Γερμανία. Στή συνδιάσκεψη πῆραν μέρος οἱ πρωθυπουργοί Βρετανίας Τσάμπερλεν καί

Γαλλίας Νταλαντιέ καί οἱ γνωστοί δικτάτορες Χίτλερ καί Μουσολίνι, ἐνῶ ἀποκλείστηκαν τά μέλη τῆς τσεχοσλοβακικῆς κυβέρνησης, στήν ὁποία ἀνῆκε ἡ Σουδητία.

Μέ τό Σύμφωνο αὐτό οἱ κυβερνήσεις τῆς Ἀγγλίας καί τῆς Γαλλίας, μετά ἀπό προτροπή τῆς κυβέρνησης τῶν ΗΠΑ, ἱκανοποίησαν ὅλες τίς ἀπαιτήσεις τῆς Γερμανίας. Ἀπό τήν Τσεχοσλοβακία ἀφαιρέθηκε μιά ἐδαφική ἔκταση 41.098 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων μέ 5 ἑκατομμύρια περίπου κατοίκους. Στά χέρια τῶν Γερμανῶν ἔπεσαν βιομηχανικές περιοχές μέ σπουδαῖα μεταλλουργικά καί χημικά ἐργοστάσια, μεθοριακά ὄχυρά καί σημαντική ποσότητα ὀπλισμοῦ. Ἔτσι, στήν οὐσία ἡ Τσεχοσλοβακία ἦταν ἀφοπλισμένη καί ἀντιμέτωπη μέ τούς ἐπιδρομεῖς, πού περίμεναν μόνο τήν κατάλληλη στιγμή, γιά νά τήν ὑποδουλώσουν ὀριστικά.

Ἀσφαλῶς ἐπρόκειτο γιά κατάπυση τῆς συμφωνίας. Ἡ μόνη χώρα πού προσπάθησε νά τήν ἀποτρέψει ἦταν ἡ Σοβιετική Ἐνωση, ἀλλά προσέκρουσε στήν ἐνδοτική πολιτική τῆς κυβέρνησης τῆς Τσεχοσλοβακίας. Ἡ συμφωνία, ὅμως, δέν κράτησε πολύ, ἀφοῦ λίγους μῆνες ἀργότερα ξέσπασε ὁ Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος. Στίς 30 Σεπτεμβρίου 1940 ὁ πρωθυπουργός τῆς Ἀγγλίας Τσώρτσιλ, σέ μήνυμά του πρός τόν τσεχοσλοβακικό λαό, ἀνακοίνωσε τήν ἀκύρωση τῆς «Συμφωνίας τοῦ Μονάχου».

Γενικά, ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας μᾶς ὁδηγεῖ στό συμπέρασμα ὅτι οἱ συμφωνίες μποροῦν νά ἀκυρωθοῦν, ὅταν εἶναι ἐπιζήμιες ἐθνικά. Ἀρκεῖ νά ὑπάρχουν ψυχωμένοι ἀγωνιστές καί πολιτικοί, πού ἀντιλαμβάνονται τό ἐθνικό

συμφέρον καί τό υπερασπίζονται. Συνεπώς, ὅσον ἀφορᾷ στό θέμα τῶν Σκοπίων τίποτε ἀκόμη δέν τελείωσε. Ὁ ἐλληνικός λαός δέν υπέγραψε τίποτε. Κανένα χαρτί, ὑπογραμμένο ἀπό δύο ΥΠΕΞ, δέν μπορεῖ νά ὑποκαταστήσει τή βούληση τῶν λαῶν. Γιά νά ἀποκτήσει ἰσχύ τό προσύμφωνο, χρειάζεται νά κυρωθεῖ καί ἀπό τίς δύο πλευρές. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι μόνον... προπαγάνδα, τήν ὁποία θά ζήλευε καί ὁ Γκαϊμπελς. Ἐξάλλου, ὁ ἐλληνοαμερικανός πολιτικός ἡγέτης κ. Κρίς Σπύρου δήλωσε: «Ἡ Μόσχα θά βάλει veto στή “Συμφωνία τῶν Πρεσπῶν”, ὅταν αὕτη ὑποχρεωτικά θά πάει γιά ἔγκριση στό Συμβούλιο Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ!».

Ὁ ἀγῶνας, λοιπόν, συνεχίζεται. Μή μᾶς ρίξει τό ἡθικό ἢ ἐννορηστρωμένη ἐπίθεση, πού ἀπό κάθε πλευρά ἐπιχειρεῖται λυσσαλέα καί προσπαθεῖ νά σπιλώσει τή συγκινητική προσπάθεια πού ξεκινήσαμε. Ἐπιβάλλεται ἀντίσταση ἱερή! Ἐνωμένοι, ἀποφεύγοντας διχασμούς καί μιζέριες τοῦ παρελθόντος, θά νικήσουμε!

Ἄλλωστε,
«Κατακλυσμούς ποτέ δέ λογαριάσαμε,
μπήκαμε μέσ στά ὅλα καί περάσαμε.
Κι ἔχουμε στό κατάρτι μας βιγλάτορα
παντοτινό τόν Ἥλιο τόν Ἠλιάτορα!»,
λέγει ὁ νομπελίστας ποιητής μας Ὀδυσσεῆς Ἐλύτης στό «Τρελοβάπορο», αἰσθητοποιώντας τήν πολυκύμαντη ζωή τῆς πατρίδος μας. Ἔτσι, καί αὕτη τή φορά θά ἀγωνισθοῦμε καί θά νικήσουμε! Καί ἡ ἐπαίσχυντη «συμφωνία τῶν Πρεσπῶν» θά πέσει, γιατί εἶναι ἄδικη καί ἀνίερη καί γιατί ἔχουμε μαζί μας τόν Ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης, τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, πού ἀγαπᾷ τήν Ἑλλάδα κι ἔβαλε τήν ὑπογραφή του γιά τήν ἐλευθερία της.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Βουβό ἐγκώμιο πολυτεκνίας

Συμμετείχαμε στήν κηδεία τῆς Μαρίας Χατζηθανάση. Ἡ Μαρία ἦταν θεολόγος καί διπλωματοῦχος μαία μέ ἐμπειρία ὄχι μόνο στήν Ἑλλάδα, ἀλλά καί στό ἐξωτερικό. Ἦταν συνεπής καί στήν ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας, τήν ὁποία σπούδασε μέ πολλή πίστη καί ἀγάπη καί τή μετέδιδε μέ ὅλη της τήν ψυχή στους μαθητές καί στίς μαθήτριάς της. Ἦταν συνεπής καί στήν ἐπιστήμη τῆς μαιευτικῆς, γιατί ἔταξε τόν ἑαυτό της

στήν υπηρεσία της ζωής καί ὄχι τῆς θανάτωσης τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ. Ἦταν χαρά της τά παιδιά. Χαρά της μεγάλη ἦταν νά παρέχει κάθε βοήθεια, προ- καί μετα-γεννητική, σέ ὑποψήφιος καί νεαρές μητέρες. Ἦταν ὑπέρμαχος τοῦ φυσικοῦ τοκετοῦ. Ἡ ἴδια ἔφερε στόν κόσμο ὅσα παιδιά τῆς χάρισε ὁ Θεός: δέκα ὑπέροχα βλαστάρια, ἀληθινά ἀγγελουδία. Ἐζησε βέβαια σέ οἰκογένεια μέ ζωντανό παράδειγμα πίστης. Ὁ ὀφθαλμίατρος πατέρας της ἔφερε στόν κόσμο πέντε παιδιά, μή ἐμποδίζοντας τή γέννηση κανενός.

Τήν Τετάρτη 20 Ἰουνίου, ἡ Μαρία μέ τά δέκα παιδιά δέν παρέλειψε νά ξεγεννήσει νεαρή φίλη της. Παρέμεινε μαζί της ὅλη τή νύχτα γιά ἀποφυγή πιθανῶν ἐπιπλοκῶν. Ἐπιστρέφοντας στό σπίτι της ἔνα τροχαῖο ἀτύχημα τῆς στέρησε τή ζωή.

Ἡ κηδεία της ὑπῆρξε πάνδημη. Τό μεγάλο πάρκινγκ τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Πορφυρίου στό Μήλεσι Ἀττικῆς, οἱ δρόμοι πού ὁδηγοῦν σ' αὐτήν ἀμφίπλευρα καί ὅλος ὁ λόφος πρίν τό μοναστήρι εἶχε καταληφθεῖ ἀπό τά παρκαρισμένα αὐτοκίνητα. «Τόσος κόσμος», εἶπε ὁ πρόεδρος τῆς Α.Σ.Π.Ε., «μόνο στήν κηδεία τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου εἶχε συγκεντρωθεῖ». Κόσμος πολὺς. Ἡ πλειονότητα νέοι καί παιδιά, ἀνίψια της, μαθητές καί μαθήτριές της, ἐγκυμονοῦσες γυναῖκες, πού τήν ὑπεραγαποῦσαν, ξεπροβόδησαν μέ δάκρυα στά μάτια τή νεαρή ἐνσυνείδητα χριστιανή καί ὑπερπολύτεκνη μητέρα. Ἦταν μόλις σαράντα δύο ἐτῶν. Χρειάστηκε πάνω ἀπό μιάμιση ὥρα γιά νά προσκυνήσει μέ πολύ γρήγορο ρυθμό ὁ συγκεντρωμένος

κόσμος. Τῆς Ἀκολουθίας προέστησαν δύο ἀρχιερεῖς, ὁ σεβ. Μεσογαίας κ. Νικόλαος καί ὁ σεβ. Κηφισίας κ. Κύριλλος. Ἀνέμενε κανεῖς νά ἀκουσθοῦν ἐπικήδαιοι λόγοι γιά τήν ὑποδειγματική αὐτή μητέρα. Δέν ἀκούσθηκαν. Ἴσως ἦταν ἐπιθυμία τῶν οἰκείων της. Πάντως καί χωρίς ἐπικήδειο ἡ κηδεία τῆς Μαρίας ὑπῆρξε ἕνα βουβό ἐγκώμιο καί μία βουβή διαφήμιση τῆς πολυτεκνίας. Ἴσως ἦταν καλύτερα ἔτσι. Νά ἐγκωμιάζεται ἡ πολυτεκνία ὄχι μέ λόγια, ἀλλά μέ τό ζωντανό παράδειγμα. Δικαιολογημένα σχολίασε ἀμέσως μετά τήν Ἀκολουθία, ἡ Ἀγάπη Πετροπούλου, Πρόεδρος Πολυτέκνων Ἀλεξανδρούπολης καί μέλος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Π.Ε.: «Ἐγώ προσκύνησα τό σκῆνωμά της ὡς σκῆνωμα ἀγίας καί ἐπικαλέστηκα τίς μεσιτείες της». Ὁ Θεός νά σταλάξει βάλαμο παρηγορίας στίς καρδιές τοῦ συζύγου, τῶν παιδιῶν της, τῶν γονέων καί τῶν ἀδελφῶν της.

Ἡ Α.Σ.Π.Ε. θεωρεῖ μεγάλη ἀπώλεια τήν ἀναχώρηση τῆς Μαρίας, ἐπειδὴ θά μᾶς λείψει τό ὀλοζώντανο παράδειγμά της, ἀπό τό ὁποῖο ἔχουμε τόσο ἀνάγκη οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες.

Δρ. Γεώργιος Τσακαλίδης
Θεολόγος - Θρησκευοπαιδαγωγός

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Ἡ λάρνακα τοῦ ἁγίου Δημητρίου στόν ὁμώνυμό του ναό του στή Θεσσαλονίκη.

Προσκυνηματική έκδρομή στην Τήνο και στην Άνδρο

Στίς 7.30 π.μ. της Δευτέρας 20 Αύγουστου, εβδομήντα τέσσερα άτομα, μέ έκδηλη τή χαρά τής μετά αδελφών συνοδοιπορίας, συγκεντρωθήκαμε στό προαύλιο τής αδελφότητας «Χριστιανική Έλπίς». Τό χαρούμενο καλωσόρισμα από κάποιες αδελφές καί τό κέρασμα τής προσωπικής τους φροντίδας, έκφραση αδολής αγάπης, ήρθε σάν έπιβεβαίωση τής ήδη βιωμένης από τό παρελθόν προσδοκίας μας ότι θά περάσουμε τέσσερις εύλογημένες μέρες καί σ' αύτή τήν έκδρομή!

Ξεκινήσαμε γιά τό ταξίδι μέ προσευχή από τούς ιερείς πού μās συνόδευαν. Στίς 3 μ.μ. φτάσαμε στό Μήλεσι. Αιτούμενοι τήν πρεσβεία του αγίου Πορφυρίου, μέ δέος προσκυνήσαμε τό ιερό του άμφιο πάνω στό κρεβάτι τής άνημπόριας καί τών έμπωνων προσευχών του.

Τήν Τρίτη έκκλησιαστήκαμε στον 'Ιερό ναό τής Εύαγγελίστριας Τήνου.

Τά άμέτρητα αναθήματα έπιβεβαιώνουν τόν μεσιτικό ρόλο τής Παναγίας στού κόσμου τά προβλήματα καί διατρανώνουν τά θαύματά της! Άσπαστήκαμε μέ συγκίνηση τή θαυματουργή εικόνα, ήπιαμε αγίασμα από τόν ναό τής «Εύρεσης». Ξεναγηθήκαμε στην Πινακοθήκη καί στό Μουσείο έργων τηνιακών καλλιτεχνών. Μετά έπισκεφτήκαμε τήν 'Ιερά Μονή Κεχροβουνίου, όπου άσκήτεψε ή άγία Πελαγία.

Στό Μπασιό τής Άνδρου, στην 'Ιερά Μονή τής Ζωοδόχου Πηγής, οί ιερείς μας τέλεσαν τόν Έσπερινό. Καταλύσαμε στά Άποίκια καί τήν έπομένη έπισκεφτήκαμε τήν 'Ιερά Μονή Άγίου Νικολάου, του 11ου αι. Έκεϊ, προσκυνήσαμε τήν τίμια κάρα του Άγίου Νικολάου του έν Βουνένοις, τή μυροβλύζουσα εικόνα τής Παναγίας καί τήν άγιογραφημένη σέ τοίχο Παναγία. Είμαι «Η πάντων Έλπίς»! Τά δάκρυά της τρέχουν θαυμα-

τουργικά από τὰ μάτια της καί τὰ κρινάκια πού τή στολίζουν από ξερά κλαδιά ἀνθίζουν τή μέρα τῆς γιορτῆς τῆς! Ὅταν ἐπισκεφτήκαμε τό χτισμένο πάνω σέ βράχο κελλί τῶν ἀσκητῶν, πού δέχτηκε στό διάβα τῶν χρόνων τίς προσευχές καί τὰ δάκρυα τῆς μετάνοιάς τους, ἄρρητη εὐωδία μᾶς κατέκλυσε... «Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ!».

Στή συνέχεια πήγαμε στή Μονή τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, πού ἀγόρασε καί ἀναπαλαίωσε ὁ ἐφοπλιστής Ἐλευθέριος Πολέμης. Τό μοναστήρι λειτουργεῖ κυρίως ὡς χώρος πολιτιστικός, ἀλλά καί φιλοξενίας παιδιῶν ἀπό Φιλανθρωπικά ἰδρύματα. Ἐκεῖ φυλάσσεται ἡ θαυματουργή πρωτότυπη καί σπάνια εἰκόνα, ὅπου παρίστανται ἡ ἁγία Εἰρήνη καί ἡ ἁγία Εἰρήνη ἡ Χρυσοβαλάντου.

Τήν Πέμπτη 23 Αὐγούστου, ἀφοῦ ἀπό παρακείμενη κρήνη προμηθευτήκαμε τόν διάφανο θησαυρό πού χάρισε ὁ Θεός στήν Ἄνδρο, τό εὐγευστο νερό τῆς πηγῆς «Σάριζα», ξεκινήσαμε γιά τήν Ἱερά Μονή τῆς Ἀγίας Μαρίνας, ὅπου προσκυνήσαμε τή θαυματουργή εἰκόνα καί τό τίμιο λείψανο. Ὁ π. Χερουβεῖμ μᾶς ἀπηύθυνε λόγο ἐποικοδομητικό, πού συνοψίζεται στή μεγάλη ἀλήθεια: ὁ Θεός ζητάει ἀπό μᾶς νά τόν ἀγαποῦμε καί ἀπό ἀγάπη νά τηροῦμε τίς ἐντολές του. Ἡ Ἀγία Μαρίνα, ὅπως καί τόσοι ἅγιοι μᾶς δείχνουν τόν δρόμο!

Ἀφήσαμε τήν Ἄνδρο πλήρεις ἐντυπώσεων ἀπό τήν ὁμορφιά πού γεύτηκαν οἱ αἰσθήσεις μας στό ὠραῖο νησί. Μέ ἐνδιάμεσες στάσεις, φτάσαμε στήν Ἀδελφότητα στίς 2.30 τό πρωί τῆς Παρασκευῆς.

Συνοδοιπόρο σ' ὅλο

τό ταξίδι μας εἶχαμε τόν ἀπόστολο Πέτρο· τήν Α΄ Κοθολική Ἐπιστολή του μᾶς ἀνέλυε καθ' ὁδόν ὁ π. Μιχαήλ, τόν ὁποῖο θερμά εὐχαριστοῦμε. Εὐχαριστίες ἐπίσης στόν κ. Ἀναστάσιο Μπούτσικο πού φιλότιμα ἀναλαμβάνει τή διοργάνωση αὐτῆς τῆς ἐκδρομῆς, μέ ἀπώτερο σκοπό τήν πνευματική ὠφέλεια τῶν συμμετεχόντων. Ἐκφράζοντας τήν πεποίθηση ὅλων, θεωρῶ ὅτι ὁ σκοπός ἐπετεύχθη!...

Φωτεινή Φωτιάδου-Κωνσταντίνου

Μετακατασκηνωτική

Τήν Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε μέ πολλή ἐπιτυχία στίς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀδελφότητάς μας ἡ μετακατασκηνωτική συνάντηση τῶν ἀγοριῶν τῶν τεσσάρων μαθητικῶν περιόδων τῆς κατασκίνωσης τῆς Καστανούσας. Προηγήθηκε κοινός ἐκκλησιασμός στόν ἱ.ν. Ἀγίου Δημητρίου καί στή συνέχεια, μετά τό πρωινό πού προσφέρθηκε στούς κατασκηνωτές, ἀκολούθησε ἐορταστικό πρόγραμμα στήν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Ἀδελφότητάς.

Ἰδιαίτερα εὐχαριστοῦμε τόν συνεταιρισμό γαλακτοπαραγωγῶν «**ΘΕΣΓάλα**», πού γιά μιᾶ ἀκόμη χρονιά διέθεσε δωρεάν τό γάλα γιά τό πρωινό.

Συζητώντας τά γεγονότα...

Χωρίς έμᾱς ...ἀλλά γιά ποιούς;

«Στήν ἀνακοίνωση τῆς Μεικτῆς Διεπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνῶμόνων, πού θά ἔχει τήν εὐθύνη συζήτησης γιά ἱστορικά, ἀρχαιολογικά καί ἐκπαιδευτικά θέματα, προχώρησαν χθές ἡ Ἀθήνα καί τά Σκόπια, ὅπως προβλέπεται καί ἀπό τή συμφωνία τῶν Πρεσπῶν. Σκοπός εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, “κανένα σχολικό ἐγχειρίδιο ἢ βοηθητικό σχολικό ὕλικό σέ χρήση τῇ χρονιά μετά τήν ὑπογραφή τῆς συμφωνίας νά μήν περιέχει ἀλυτρωτικές / ἀναθεωρητικές ἀναφορές”» («Ἡ Καθημερινή», 11/9/2018).

Εἴμαστε πανέτοιμοι γιά τήν ἐπόμενη μέρα! Ὅλα εἶναι προ-ἀποφασισμένα καί προ-διαγεγραμμένα. Τόν ἐλληνικό λαό καί δῆ τούς Μακεδόνες κανεῖς δέν τούς λογαριάζει πού διαμαρτύρονται γι’ αὐτή τή συμφωνία. Γιατί αὐτοί δέν ξέρουν ἀπό διπλωματικά παιχνίδια, διαμεσολαθητές, συμφωνίες καί ἀνταλλάγματα, ἀπό οικονομικά ὠφέλη καί ἄλλα ξεπουλήματα. Ξέρουν ἀπό πατρίδα ὅμως καί ἱστορία. Καί ἡ ἱστορία τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καί τῆς Βορείου Ἡπείρου, πού ξεπουλήθηκαν στά χαρτιά καί τώρα τίς κλαῖμε γιά χαμένες πατρίδες, εἶναι ἀρκετή γιά νά δημιουργεῖ ἀνη-

συχίες καί φόβους γιά τή Μακεδονία καί ὅλη τή Βόρεια Ἑλλάδα. Ἄς θυμηθοῦν -ὅσοι στηρίζονται στίς ὑποσχέσεις καί τά δελεάσματα τῶν ἰσχυρῶν- τόν ἀμόρφωτο ἀλλά σοφό καί ντόμπρο Ρωμηό, τόν Μακρυγιάννη: «Ἀπό αὐτά ὅλα ἡ πατρίδα κλονίζεται, ἀπό τίς ὁδηγίες τίς... πατρικές τῶν Πρέσβων καί δικῶν μας ξενολάτρων».

Τά ἀποτελέσματα

Εἶναι περισσότερο ἀπό ὁρατά τά δυσμενῆ ἀποτελέσματα τῆς συμφωνίας τῶν Πρεσπῶν. Ἀρκεῖ νά ἀκούσει κανεῖς τήν ἀγόρευση τοῦ πρωθ. Ζάεφ στό Εὐρωκοινοβούλιο (13/9/2018). Κατ’ ἀρχάς μίλησε ἐπισήμως «στή δική του μητρική μακεδονική γλῶσσα», ὅπως μέ καύχηση ὑπογράμμισε. Ἀπεύφευγε νά κατονομάσει τή χώρα του γιά εὐνόητους λόγους (ἂν ἔλεγε Μακεδονία δέν θά ἦταν συνεπῆς στόν βασικό ὅρο τῆς συμφωνίας, ἂν ἔλεγε Βόρεια Μακεδονία θά ἀντιμετώπιζε τή λαϊκή ἀντίδραση τῶν Σκοπίων). Θριαμβολόγησε ὅτι πλέον μετά τήν «ἀξιοπρεπῆ συμφωνία» ἡ χώρα του εἶναι μία κανονική χώρα μέ ἀναγνωρισμένη «μακεδονική» γλῶσσα καί ταυτότητα... Οἱ... ἀστερίσκοι πού διευκρινίζουν ὅτι πρόκειται γιά γλῶσ-

Συζητώντας τά γεγονότα...

σα και έθνότητα σλαβικής προέλευσης φυσικά δεν βάζουν φρένο πουθενά.

Άλλωστε αυτά δεν ενδιαφέρουν τό Εύρωκοινοβούλιο. Αυτό πού ήθελαν οί ισχυροί έταίροι τό πέτυχαν. Τά υπόλοιπα είναι «ψιλά γράμματα». Μπροστά στά οικονομικά ωφέλη -άληθεια ποιών;- ή ιστορία και ή βούληση τών λαών είναι ένοχλητικές λεπτομέρειες.

Τά «καλά»...

Υπάρχουν όμως και τά «καλά» τής συμφωνίας! Και είναι πράγματι θετικό τό ότι ξύπνησε όχι μόνο ό λαός και σηκώθηκε από τούς καναπέδες, αλλά και ό πολιτικός κόσμος. Ξύπνησε και τολμά νά ύψώνει τό ανάστημά του και στό Εύρωκοινοβούλιο. Έτσι, στην Όλομέλεια τής 13/9 όπου είχε προγραμματιστεί νά παρουσιαστεί ό κ. Ζάεφ, πρωθυπουργός τών Σκοπίων, δύο Έλληνες εύρωβουλευτές αποχώρησαν από τή συνεδρία. Ό ένας μάλιστα τόλμησε και νά τοποθετηθεί άπευθυνόμενος στην Όλομέλεια: «Καταγγέλλω τήν παρουσία Ζάεφ στην Εύρωβουλή και δεν πρόκειται μέ τήν παρουσία μου νά νομιμοποιήσω τίς σπονδές στον Ζάεφ και

στην κατάπτυστη συμφωνία τών Πρεσπών».

Τό ...καλό νά λέγεται!

Στούς δρόμους βέλγοι μαθητές για τά Άρχαία Έλληνικά

Στούς δρόμους τής βελγικής πόλης Γάνδη βγήκαν περίπου 1.000 μαθητές και πάνω από 100 καθηγητές, για νά δείξουν τήν αντίθεσή τους στό ένδεχόμενο νά σταματήσει ή διδασκαλία τών Άρχαίων Έλληνικών και τών Λατινικών στή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η όλλανδόφωνη βελγική έφημερίδα «De Standaard» έπισήμανε σέ δημοσίευσμά της, μέ άφορμή τίς κινητοποιήσεις, πώς «μία γλώσσα μπορεί νά είναι πολύ ωραία, άκόμα κι άν είναι νεκρή». «Οί ύπερασπιστές τών κλασικών γλωσσών -έλληνικών και λατινικών- ζώστηκαν τ' άρματα» αναφέρει άκόμα τό δημοσίευμα.

Στήν Ελλάδα όλες τίς μεταρρυθμίσεις τίς δεχόμαστε σχεδόν άδιαμαρτύρητα. Η διδασκαλία τών Άρχαίων Έλληνικών περιορίστηκε και τό μάθημα έξαιρέθηκε από τά έξεταζόμενα μαθήματα στό Γυμνάσιο, συζητιέται και ό έξοβελισμός τών Λατινικών από τίς Πανελλήνιες Έξετάσεις. Και ή συνέχεια έπεται...

ΠΛΗΡΗΣ
ΤΕΛΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ